

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

KASIM - ARALIK 2007

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Altan İLTER

Yazı Kurulu
Altan İLTER
Ahmet DEVİREN
Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Mehmet ERGÖNÜL

Teknik Yönetmen
Ömer ÖZTÜRK

Yönetim Adresi:
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A
Y. Ayrançı / ANKARA
Tel: (0.312) 426 75 90 Faks: (0.312) 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi
Hesap No: 39775168-5002

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın
iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Meslek İlkelerine uymaya söz vermiştir.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin
12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yayın Türü: Yaygın süreli

Yıl: 17 Sayı: 191-192
KASIM-ARALIK 2007 Baskı Tarihi: 24/01/2008

Grafik&Tasarım: **Banu KAHRAMAN**
0 543 782 23 74

Baskı: **HAS-SOY Matbaacılık Bas. Tas. Tan. Ltd. Şti.**
Kazım Karabekir Cad. 95/60 İskitler- ANK.
Tel: 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi muhabirleri:
Suat UYANIK : Ağın
Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön Kapak : Fatma EYE
Atatürk, doğduğu evin önünde
100x82 cm-Yağlıboya

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3	Özlem Nuri ONAT
4-6	Atatürk ve... Müzik Yaşar ÖZTÜRK
7	Mustafa Kemal (Şiir) Attilâ İLHAN
8-10	Şah Kulu'nun Hediyesi Günerkan AYDOĞMUŞ
11	Maniler Av. Fikret MEMİŞOĞLU
12-13	Bir Mehmet Kabasakal Vardı... Hüseyin KABASAKAL
14	Bizim Eller (Şiir) Cevat ONAY
14	Canımdan Ziyade Sevdığım Ağın (Şiir) Nadire KARADEMİR
15-17	Bu Ömür Böyle Geçti Ruhi SERTTAŞ
18	Huzurevleri S. Selami TAŞBAŞI
19	Cumhur'un Türküsü (Şiir) Zeki HAFIZOĞULLARI
20	Büyük İnsan: Atatürk Nazım ERCAN
21	İçimdeki Mavilik (Şiir) Ezgi GÜLER
21	Mükoş'a (Şiir) Ece ÖĞÜT
22-25	Bağlarda Budama, Gübreleme, Hastalık ve Zararlıları Fevzi ŞENER
26-27	Kolesterol
28	Yazarlarımızı Tanıyalım
29	Fıkralar Mehmet ORHAN
30	Haberler
31-32	Doğumlar-Evlenmeler-Ölümler

ÖZLEM

Nuri ONAT

Nereden yakalayayım, bilmem ki... Hancı yanını dile getireyim senin... Seni, özlemimin pınarında arıyorum, köpür köpür. Özlemimin, odaklaşıyor içimde. Yakıyorsun, delik deşik ediyorsun beni... Ama, bu kadar da olmaz ki.

Ne o, gücendin mi, kırıldın mı bana? Gücenme, kırılma, canım benim! Seni bilenler çeker, senin özlemini. Seni, senden olanlar anlar ancak. Senin potanda kotarılanlar, senin potandan fışkıranlar dertlenirler senin için. Ben de bunlardan biriyim. Anlıyorum seni; hem de tüm dertlerinle, tüm dileklerinle... Sana söylüyorum Ağın, sana söylüyorum! Anlamıyor musun?

Dertlerin içimde sızı; dileklerin, ülkümün yumağında en güçlü teller... Seni düşünmek, senden esinlenmek... ne büyük mutluluk bu! Sana gönlümün zenginliğini verebiliyorum ancak. Elimden başka ne gelir ki...

Seni, anılarımın teknesinde yoğuruyorum soluğum kesilinceye değin. Bırak mayalan-sın, bırak köpürsün, bırak taşsın duygularım... Mayalanmayan yozlaşmış, yadlaşmış... Senden kopmamanın, seninle olmanın çabası içindeyim. Burnumda, bağlarının ,bahçelerinin, derelerinin gelgel eden gazel kokusu. Ayaklarımda, köpürmüş toprağının ılık-lığı, gözlerimde yeşilin en güzeli, en soylusu... Ne var ki, gene de dile getiremiyorum seni. Duygularım kısır, değişim yetersizse kusur benim mi?

Kalecik'teyim şimdi. Seni, oradan gözlüyorum. Omuzumda tüfeğim, çantamda iki keklik, seni gözlüyorum oradan. Kavakların uçları güneye eğik. Yaman esiyor Beyelma-

sı'ndan kopan yeller. Örtünmüşsün kar kürtüğü yorganına büzüle büzüle... Güneş yakıyor Osmanbaşı'nın, Hekâmat'ın yamaçlarında, Aliuşağı'nın tepesinde... Dumanların yükseliyor büküm büküm, yakar gibi...

Seni Kalecik'ten dinliyorum. Yayvan yayvan akıyor derelerin. Ne klarnet iniltisi, ne davul gümbürtüsü, ne de yep yeeep! çığlık-ları... Tozak serpintisi, çalı hışırtsı, arada bir de kanat sesleri. Hepsi bu kadar.

Söyletme beni Ağın, söyletme! Yeter artık! Biraz da düşünmeyeyim n'olur. Ama, ne gezer, bırakmıyorsun ki... Yakamı elinden, zihnimi öksenden kurtaramıyorum ki... Ağın'a kapılmışım, Ağın, ağına!. Senden olmanın, seninle olmanın kıvancıdır bu. Kana kana sindiriyorum bu kıvancı. Bundan böyle de olacağı gibi...

Esinimin kaynağı gür, görüntüsü duru. Ama, güçsüzüm akıtamıyorum suları oluk oluk istediğim yana. Ne yapayım, her çölde vaha olmaz ki. Ozan değilim ki koşuklara akıtayım seni... Besteci değilim ki şarkılar, türküler düzeyim tümen tümen... Ressam değilim ki sanatın doruğuna kondurayım seni... Güçsüzüm, ne yapayım, güçsüzüm işte.

Ben kaçtıkça sen yaklaşıyorsun, sen uzaklaştıkça ben tükeniyorum... Ben, senden uzakta, sen benim içimde... Çile dolduruyoruz Ağın, çile... Çilelerin koyusunu.

Sana, özlemimin kırık-dökük, sırasız, beceriksizce çizgileri... Bağışlarsın beni değil mi?

Köpek sesleri ile başlayan, horoz sesleri ile biten gecelerden sonraki gündüzlerin de mutlu olması dileği ile.

ATATÜRK VE... MÜZİK

Yaşar ÖZTÜRK

Zübeyde Hanım, eşi öldükten sonra çocuklarıyla birlikte kardeşinin kâhya olarak çalıştığı çiftliğe yerleşmişti. Çocuklarının güvende olduğunu ve doğayla iç içe yaşadığını görmek ona acılarını unutturuyordu.

Oğlu Mustafa'yı bir gün, elinde bir sopa, çekiç, testere ve çivilerle uğraşırken gördü. Akşama doğru kızı Makbule'den, kardeşinin yanına gidip, onun neyle uğraştığını anlamasını istedi. Makbule, Mustafa'nın yanına geldiğinde; onun ne yaptığını gördü; ama bu gördüğünden hiçbir şey anlamadı.

"Nedir bu yaptığın şey, Mustafa?" dedi.

Mustafa'nın gözleri heyecanla parlıyordu.

"Bir tambur yapıyorum, abla" dedi. "Neredeyse bitti; ama yalnızca telleri eksik."

Akşam olup aile bir araya toplandığında telsiz tambur, herkesin ilgi odağı olmuştu. Dayısı, Mustafa'nın yaptığı tamburu dikkatle inceledi. Yeğenin el becerisinden hoşnut kalmıştı. Onun bu uğraşına kendi de bir katkıda bulunmak istedi:

"Telleri de benden" dedi. "Hafta sonu Selanik'e ineceğim; sana tel getiririm, sonra da sen çalarsın, biz dinleriz."

Dayısı hafta sonu verdiği sözü tuttu, tambur tellerini getirdi. Mustafa büyük bir heyecanla ve özenle telleri taktı, tamburunu tamamladı.

"Şimdi sıra bunu çalıp, bize bir türkü söylemene geldi" diye tutturdu çevresindekiler.

Mustafa elinde tuttuğu tamburu onlara doğru uzattı ve kararını bildirdi:

"Ben bu tamburu türkü söylemek, sizleri eğlendirmek için yapmadım" dedi. "Babamın dilinden düşmeyen, yurdunu savunmaya giderken söylediği Osman Paşa Marşı'nı çalmak için yaptım ben bunu..."

Çocukluğundan bu yana Mustafa'nın yaşamında müziğin her zaman vazgeçilmez bir yeri vardı. İlerdeki yıllarda "Yaşamda müzik gerekli midir?" sorusuna verdiği şu yanıtı da, yaşamında müziğe verdiği değeri en kısa ve öz biçimde açıklıyordu:

"Yaşamda müzik gerekli değildir; çünkü yaşamın kendi bir müziktir" diyordu. "Müziksiz bir yaşam, zaten var olmayan bir yaşam demektir. Müzik, yaşamın neşe, ruh ve sevinçten oluşan bölümünün adıdır."

Mustafa Kemal, kendi yaşamının müziğini her zaman canlı tutmaya özen göstermesinin yanı sıra aynı özeni, ulusun yapısında da göstermiştir.

Müziği, devrimler zincirinin halkalarından biri yaparak, ulusun bireylerinin özgür ve çağdaş bir biçimde yetiştirilmesinde müziğe önemli bir yer vermiştir.

O'nun hedeflerinden biri de "Müzik Devrimi"ydi. Almanya'nın "Vossische Zeitung" gazetesi muhabirinin, "Müzik Devrimi" konusunda sorusunu şöyle yanıtlamıştı:

"Montesquieu'nun 'Bir ulusun müzik konusundaki eğilimine önem verilmezse o ulusu ilerletmek olanaksızdır' sözünü okudum, onaylarım" demişti. "O nedenle müzik konusuna pek çok özen gösterdiğimi görüyorsunuz..."

Onun bu yanıtı üzerine gazetecinin, "Biz Batılılar'a göre, Doğu'nun anlayamadığımız bir sanatı varsa o da müziğidir" demesine ise Mustafa Kemal şöyle karşılık vermişti:

"Bunlar hep Bizans'tan kalma şeylerdir" demişti. "Bizim gerçek müziğimiz Anadolu halkından dinlenebilir."

Gazeteci, Atatürk'ün bu sorunu nasıl çözmek istediğini öğrenmek istedi:

“Peki, bunların işlenmesi, geliştirilmesi yoluyla ilerleme sağlanması olanaksız mıdır?” diye sordu.

Atatürk bu soruya başka bir soruyla yanıt verdi:

“Batı müziği bugünkü durumuna gelinceye değin ne kadar zaman geçti?”

Gazeteci, “Yaklaşık olarak dört yüzyıl kadar” diyerek yanıt verdi.

Atatürk kaldığı yerden sürdürdü sözlerini:

“Bizim bu denli uzun süre bekleyecek durumumuz yoktur” dedi. “Bu nedenle Batı müziğini alıyoruz, onun birikimlerinden yararlanıyoruz, bunu siz de görüyorsunuz...”

Cumhuriyetin kurulmasından sonra Türkiye’yi çağdaş bir ülke yapmak için gereken dönüşümler günü geldikçe birer birer gerçekleştiriliyordu. Atatürk sıranın müziğe de geleceğini, bu sorunu da çözmek için harekete geçmek gerektiğini biliyordu. Kaybedecek zaman yoktu. TBMM’deki bir konuşmasında bir gün bunu açık bir dille milletvekillerine de anlattı:

“Arkadaşlar, güzel sanatların her alanında, ulus gençliğinin ne yönde ilerletilmesini istediğinizi bilirim” dedi. “Ancak bu konuda en çabuk ve en önde götürülmesi gerekli olan Türk müziğidir. Bir ulusun yeniliğe açık olmasının, bu konuda ne kadar yetkin olduğunun ölçüsü müzikteki değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir. Ulusal, ince duyguları ve düşünceleri anlatan yüksek deyişleri toplamak onları bir an önce müziğin genel kurallarına ve gelmiş olduğu son aşamaya göre işlemek gerekir. Ancak bu yoldan Türk müziği yükselebilir, evrensel müzik içinde yerini alabilir.”

Atatürk, müziğin bir ulusun yalnızca duygularını, ince düşüncesini, anılarını yansıtan güç değil, “Yurtta barış, dünyada barış” özleminin gerçekleşmesinde, ulusları birbirine yaklaştıran ve kaynaştıran evrensel bir dil ol-

duğunu da biliyordu. Her fırsatta bu gerçeğe dikkat çekiyordu. Örneğin, İstanbul’da yapılan Balkan Festivali sırasında bunun altını bir kez daha çizmişti.

“Siz Balkanlı kardeşlerim, ülkeme, onu kendi evleri gibi bilerek gelmiş olmanızdan çok mutluyum. Ben Türk çocuğu, siz Balkanlılar’ı seviyorum. Siz de beni seviyorsunuz değil mi? Ben, işte kollarımı açıyorum size. Siz de bana göğsünüzü açık bulundurunuz. Biz biriz. Bunu önce bu temiz davranışımızla birbirimize, sonra tüm dünyaya gösterelim. Bayanlar, baylar, dans ediyorsunuz, müzik dinliyorsunuz. Ben bu konuda sadece dikkatinizi insanlığın bu büyük gerçeğine çekmek istiyorum. Hareket ve etkinlik, işte bu iki şey insanlığın uygarlık yaşamında çok büyük etkindir. Dans ve müziğin başta geldiği yadsınamaz. Dans ve bunu harekete geçiren müzik, işte bunlar uygar insanlığın en büyük damgası....”

Atatürk müziğe önem verdiği denli sanatçılara da hak ettikleri değeri veren biriydi. Sık sık konuk ettiği sanatçıları onurlandırır. Bu konunun tanıklarından üstat Münir Nureddin Selçuk bu konuda şunları söylemişti:

“Büyüklüğüne sınır olmayan Atatürk’e ilişkin anılarım çoktur. Ancak bunlar arasında bir sanatçı olarak beni son derece duygulandıran ve ömrüm boyunca asla unutamayacağım anı şudur:

Sık sık yapılan musiki toplantılarından birindeydi. Atatürk alışla geldiği gibi sevdiği şarkıları söyleterek zevkle dinlerken, belki de konukların bazılarının ilgisiz gibi görünüşlerine dikkat çekerek musiki tarihimize altın harflerle yazılması gereken şu sözleri söyledi:

“Beyler, içinizden herhangi biriniz günün birinde ya sevki tesadüf ya da hakiki liyakatla yüksek aşamalara varıp milletvekili, müsteşar, başbakan, hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz. Fakat sanatçı olamazsınız.”

Ünlü biyografi yazarı Alman Emil Ludwig, 1934 yılında Atatürk'ün yaşamını yazmak için Ankara'ya gelmişti. O günlerde çok ünlü bir piyanist, bir virtüöz olan Polonya Cumhurbaşkanı Ignas Jan Paderavsky'nin yaşamını da yazıyordu. Atatürk kendisini kabul ettiğinde, önce bedensel özelliklerini uzun uzun incelemesi Genel Sekreter Hikmet Bayur'un dikkatini çekmişti. Atatürk'ün geçmişi üzerine bilgiler edindikten sonra Hikmet Bayur'a Atatürk'ün musiki ve özellikle keman, piyanoyla ilgisinin olup olmadığını sordu. Bayur'un bu soru üzerine şaşkınlığını görünce de, "Açıklayayım" dedi. "Atatürk'ün parmakları daha çok bu müzik aletleriyle ilgisi olanların açık özelliklerini taşıyor. Örneğin Paderavsky'ninki böyledir. Sizden rica edeceğim. Bana bir elinin parmaklarını bir kâğıda çizer, verir misiniz?"

Atatürk, Alman yazarın bu isteği karşısında hafifçe gülümsedi. Her zamanki gibi nazik ev sahibi tutumu ile E. Ludwig'in bu isteğini yerine getirdi; fakat tarihçinin yanlış bir yargıda bulunmaması için şu açıklamayı yaptı:

"Bana, ailemde zafer kazanmış büyük kumandanlar olup olmadığını sormuştunuz. Size, 'Yoktur' yanıtını vermiştim. Şimdi 'Ömrü savaş meydanlarında geçmiş bir askerde bu parmaklar nasıl olur?' diye yadırgadığınızı seziyor gibiyim.

Size kestirmeden bir açıklama yapacağım. Eğer, bende bazı olağanüstülükler görüyor ve buluyorsanız bunları sadece ve yalnız Türk olmama, Türklüğüme bağışlayınız. Bu ülkenin bütün insanları temelde benzer yapı içindedir. Hatta kusurlarımızda bile... Biz bu aynı kaynağın kök sağlamlığı ile milliyet ve devlet yapısını korumuş sayılı uluslardanız. Sadece ben değil, tarihte bu büyük ulusa kendi alanlarında hizmet edebilmiş kim varsa, hepsinin ilham kaynağı aynıdır."

Atatürk, "Müzik Devrimi"ni gerçekleştirmek için Türk Rönesansı'nın yollarını açtı,

müzik kurumlarının temelini attı. Yok olmanın eşliğindeki müziğin kayıt altına alınmasını, derleme çalışmalarını başlattı. Yetenekli çocukların elinden tutulmasını sağladı. "Şark Bülbülü" dediği Celal Güzelses'ten yöre türkülerini, çocukluğunda dinlediği yakıcı Rume- li türkülerini, Klasik Batı müziğini ve seçkin opera parçalarını büyük bir zevkle dinlerdi.

Atatürk pek çok konuda başka adlar altında düşüncelerini yazdı. Ölümünün birinci yıldönümünde 10 Kasım 1939 günü "Ulus" gazetesinde Kemal Ünal adıyla yayınlanan yazı onun müzik konusundaki vasiyetiydi:

"Eski müziği, Batı müziğine üstün çıkarmak için çalışanlar bir küçük gerçeği ayırt edemez görünüyorlar. Bu gerçeği kısaca dile getirmek gerekirse, diyebiliriz ki bütün bu canlandırma işinde ele alınan müzik parçaları Türkler'in herhangi bir ayinde, şenlikte bütün maddi ve duygusal yeteneklerini yüksek derecede kullanarak oynamalarına yarayan nağmelerdir. Bu türden olan müziği bugünün dans parçaları gibi saymakta hata yoktur. Ancak bugünkü Türk kafası müziği düşündüğü zaman yüksek duygularımızı, yaşam deneyimlerimizi ve anılarımızı dile getiren bir müzik istiyoruz. Bugünkü Türkler, müzikten diğer yüksek ve duyarlı toplumların beklediği hizmeti bekliyor. İşte bu bakımdan klasik Osmanlı müziğini canlandırmaya çalışanların çok dikkatli bulunmaları gerekir. Biz, bir Türk bestesini dinlediğimiz zaman ondan geçmişin öyküsünü kalbimize giren oklar gibi duymak isteriz. Acı olsun, tatlı olsun biz bir beste dinlerken ve farkında olmaksızın duygularımızın inceldiğini duymak isteriz. Bütün bunlardan başka musikiden beklediğimizin maddi, düşünsel ve duygusal uyanıklık ve çevikliğin desteği olduğuna kuşku yoktur. Yani şairlerimizden, yazarlarımızdan, müzik bilginlerimizden ve özellikle ses sanatçılarımızdan istediğimiz ve aradığımız budur."

MUSTAFA KEMAL

Attilâ İLHAN

dağ başını efkâr almış
gümüş dere durmaz ağlar
gözyaşından kana kesmiş gözlerim
ben ağlarım çayır ağlar çimen ağlar
ağlar ağlar cihan ağlar
mızıkalar iniler ırlam ırlam dövülür
altmış üç ilimiz altmış üç yetim
yıllar gelir geçer kuşlar gelir geçer
her geçen seni bizden parça parça götürür
mustafa'm mustafa kemal'im

diz dövdüm
gözlerim şavkı aktı sakarya'nın suyuna
sakarya'nın suları nâmın söyleşir
hemşehrim sakarya öksüz sakarya
ankara'dan uçan kuşlar
kemal'im der günler günü çağırır
kahrolur bulutlara karışır
gök bulut yaşmak bulut
uca dağlar dev boyunlu morca dağlar
divan durmuş bekler
mustafa'm mustafa kemal'im

nasıl böyle varıp geldin hoşgeldin
çingı kaymış yalazlanmış gözlerin
şol yüzünde güneş südü sıcaklık
ellerinden öperim mustafa kemal
senin dalın yaprağın biz senin fidanların
biz bunları yapmadık
sen elbette bilirsın bilirsın mustafa kemal
elsiz ayaksız bir yeşil yılan
yaptıklarını yıkıyorlar mustafa kemal
hani bir vakitler kubilay'ı kestiler

çün buyurdun kesenleri astılar
sen uyudun asılanlar dirildi
mustafa'm mustafa kemal'im

karadeniz akmam diyor
dokunmayın ağlamaktan bıkmam diyor
bu gece kıyamet gecesi bu vapur
bandırma vapuru

yattığı yer nur olsun mustafa kemal
ben ölümden korkmam diyor
korkmam diyen dilleri toz oldu

toprak oldu

değirmen döndü dolandı yıllar oldu
bir kusur işledik bağışlar mı kimbilir
o bize öğretmedi kazan kaldırmasını
günahı vebali öğretenin boynuna
erdirip oldurana ana avrat sövmesini
yüreğim kırıldı kanım kurudu
var git karadeniz var git başımdan
mızıka çalındı düğün mü sandın
bir yol koyup gideni gelir mi sandın
mustafa'm mustafa kemal'im

ankara'nın taşına bak
tut ki baktım uzar gider efkârım
çayır ağlar çimen ağlar ben ağlarım
gözlerimin yaşına bak
ankara kalesi'nde rasattepe'de
bir akça şahan gezer dolandır
yaşın yaşın mezarını aranır
şu dünyanın işine bak
mustafa'm mustafa kemal'im

ŞAH KULU'NUN HEDİYESİ

Günerkan AYDOĞMUŞ

Anadolu'da ormanlar genelde hep meşe ağaçlarıyla kaplıdır. O meşe ormanları alçaklı yüksekli tepeleri kaplayarak uzayıp gider. Buralarda akan ırmaklar ise berrak mı berrak, içinde alabalıklar oynasırken, dağ keçileri de su içerler kıyırından. Şarılıtsı kuş seslerine karışır ve güzel bir ezgiye dönüşür. Çoğumuz uzaktaki bu gömgök dağlara bakıp dururuz ama bir türlü eteklerine gitmeyiz. Üzerlerinde çeşitli hayatlar yaşanır. Onların zamandan ötelerde kalan hikâyeleri ise bir peri masalı kadar heyecanlıdır. Hele buralardaki masalları bir dinleyin, eski zamanların büyülu havasını bulursunuz. Şayet yolunuz düşerse Bingöl yaylalarına, buz gibi dağ ayranını içip, tertemiz havasını solurken, bu masallar ülkesini iyi tanımaya çalışın. Orada yaşanan dün ve bugün hep aynı çekirdeğin özüdür.

Bahar mevsimi geldiğinde, Bingöl'ün bu yüksek dağlarını aşamayan yaban kazları, telli turnalar mutlaka bu dağların yamaçlarında bir durak yaparlar. Henüz yedisinde şalvar giyen köy çocukları bilmezler bunların nereye gittiklerini. Tepelerinden sürü sürü geçen bu göçmen kuşlara sapan taşı yetiştirmeye çalışırlar. Sonra da köyün tozlu, çamurlu harman yerlerinde kendi oyunlarına dalıp giderler.

* * *

Doru at eyerlenerek binek taşına çekildi. Bıyıkları yeni çıkmaya başlayan bir yağız genç, bir sıçrayışta atladı üzerine. "Aman oğul!" dedi babası, "Hocalığa benzemez bu, binilmeyi binilmeyi huysuzlaştı iyice! Dikkatli sür... Yolu yolağı da iyi bilirsin, yarın akşama dönesin!" Arkasından bir daha tembih etti, "Unutma yarın akşama dönesin!"

İster doru olsun, isterse kırat, nice ki binicisi oturmamış üzerine, onun halinden anlamamışsa sürücüsü, at zor yürür, zor taşır üzerindeki! Uzun zamandır ata binmediğinden içini bir garip duygu kaplamıştı. Çocukluk günleri geldi aklına, oysa az mı at koşturmuştu köyün tepelerinde. Ata

sıçrayıp yarım topuk vurduğunda, köyün taşlı tozlu yollarından geriye uyaklı bir nal sesi kalırdı. Yüzüne çarpan serin dağ rüzgârı çocukluk günlerine götürdü onu. Atın üzerinde olduğunu unuttu bile... İlkokulu bitirdiğinde, "Okuyacağım" demişti. Uzun süre köyden uzakta yaşarken şu dağların, tepelerin hasretini az mı çekmişti. Gözünün gördüğü her yerde bir hatırası vardı. O çocukluktan beri ata binmeyi çok severdi. Ata sıçrayıp da eyere oturduğu zaman, dümdüz bir dünya düşlerdi. Yine öyle yaptı. Atın teline pek fazla dokunmadı. Altındaki doru sürücücünü anlamış gibi, keçi yollarını bir yılan kıvraklığı ile geçti. Çayları, dereleri bir sıçrayışta atlayıp, Şeytan Dağları'nı gerilerde koydu.

* * *

Anadolu'da düğünler hep davullu zurnalı yapılırdı. Dost ne kadar uzakta olsa da, ona haber salınıp düğüne çağrılırdı. Yasta da, sevinçte de Anadolu insanı hep birlikte olurlardı. Eli işte olsa dahi işini bırakır, çıkarır esvaplarını sandıktan, dostun düğüne giderlerdi. Kimi atla, kimi katırla, kimi de yaya giderdi. Tıpkı Oğuz Beylerinin şöleni gibi kazanlar kurulur, davullar üç gün hiç durmadan çalardı.

* * *

Haftalardır Günbağı'nda düğün hazırlığı vardı. Damadı tanısalar bile, herkes babasının adını söyleyerek; "Halil Çavuş'un düğünü" derlerdi. Halil Çavuş ise baba olalı hep bugünü bekliyordu. Okutup öğretmen çıkardığı oğlu Şeref'in bugünü nü gözlemişti. Şimdi onun yüreği bir başka çarpıyordu. Elbeyi Aşireti'ne yeni bir ocak daha kurulacaktı. Böylece Halil Çavuş'un gözü arkada kalmayacaktı. Buralarda töre gereği önce kirve düğüne çağrılırdı. Bu işi de mutlaka damat yapmak zorundaydı. İşte Halil Çavuş bu yüzden doruyu çekip, Şeref'i kirvesine yollamıştı. "Kirvendir çağırman gerek" demişti. Sonra da, "Onun gittiği yaylayı bilirsin" diyerek Şeref'i yola salmıştı. Şe-

ref'in bindiği doru uçar gibi vardı Şahkulu'nun yaylasına. Yükseklerinde hâlâ karlar vardı. At çadırlar yaklaştığında sürücüsünün kalbini hissederek durdu. Çobanlardan biri koşup tuttu atın yularını; Şeref bir çırpıda attan atlayarak Şahkulu'nun çadırına doğru yürüdü. Kirvesi niçin geldiğini anlamıştı. Yine de, "Hayırdır Şeref" dedi. Şeref ise biraz sıkılarak diyeceklerini bir çırpıda söyledi. Hoşbeşten sonra art arda iki tas ayran içtiler. Bütün yorgunluğu gitmişti Şeref'in. Bu ayvana benzer çadırda bir süre oturdular. Oturdular ama Şeref'in dikkatini bir şey çekti; içeride çadırın bir yerine boydan boya gerilen bir duvar halısı sanki çadıra başka bir hava vermişti! Şeref dikkatle baktı halıya; bir halı ki, kırmızısı gelincik kırmızısı, sarısı yayla çiçeği sarısı, mavisi ise gök mavisiydi... Şahkulu'nun yaylası dersiniz büzülmüş büzülmüş, bir duvar halısı olmuştu karşısında! Nakışları ise bir başka işlenmişti. Bakana bir şeyler anlatmak istiyor gibiydi... Şahkulu alttan alta süzdü Şeref'i. Şeref ise o kadar dalmıştı ki, sonunda, "Hiç böyle halı görmedim" dedi. Kirve bıyık altından gülümsedi, sonra da çıkarıp tabakasını başladı bir sigara sarmaya. Hiç sesini çıkarmadan yaktı sigarasını. Derin bir nefes çekti. "Demden duymuştum" dedi. "Anlatam hikâyesini." Şahkulu biraz daha yerine yerleşerek başladı anlatmaya:

* * *

Vaktiyle Bingöl yörelerinde, Döğerhan namı ile acımasız bir Beğ yaşamış. Görünüşte sert mi sert, acımasız mı acımasızmış. "Beğ ağır olur, Beğ ulu orta konuşmaz!" diyerek halini kendi diliyle anlatmış. Gerçekten de oduna ocağına ateş düşse, gözünden bir damla yaş bile gelmezmiş. Herkesin güldüğü yerde ise o hiç gülmezmiş. Döğerhan'ın hünkâr buyruğuna karşı geldiği de hiç görülmemiş. Görünüşte sert, görünüşte insafsız gibi olan Döğerhan, aslında yufka gibi bir yürek taşıyormuş. Onun gülmesi de içindenmiş, ağlaması da...

Bir bahar mevsimi, gökyüzündeki bulutlar önce kurşuni renge bürünür, sonra da gittikçe kararmaya başlar. Arkasından bir deli fırtına kopar ki, sürer günlerce. Döğerhan ise olanları hayra yormaz. Nitekim çok geçmeden ulaklar haber ge-

tirirler, "Hünkâr sefere çıkacak sizden asker ister!" Yetişmiş üç oğlu vardır Döğerhan'ın. Büyüğü İlbey, ortanca Şahbeğ, küçüğü ise Gülbey'dir. Döğerhan başını elleri arasına alarak uzun uzun düşünür; sonra da haber salar aşirete; çok geçmeden dört yüz er yiğit gelirler Döğerhan'ın kapısına; çağırır Döğerhan İlbey'i, "Ben bu yıl yaylaya çıkmak isterim. Savaş görmedin sen. Böyle Hanoğlu olmaz! Geç dört yüz erin başına, hünkâra da selamlarımızı ilet" der. Ana ise bir yandan oğlunu hazırlar, bir yandan da Döğerhan'ın yayla yolculuğunu düşünür! Nitekim gün gelir, İlbey dört yüz erle hünkâr ordusuna uğurlanır. Sonra da Döğerhan obasıyla göçer yaylaya. Günler bir yel gibi geçer. Yol gözlenecek zaman gelir; ana belli etmez, gelin Gülhanım belli etmez, ama içten içe hep İlbey'in yolunu gözlerler. Onlar yolunu gözleye dursunlar; bir gün İlbey'in kara haberi gelir! Bir şivan kopar ki yaylada sormayın, sadece Döğerhan yaş dökmez! Oba kırk gün yasa bürünür!.. Anaların yası günle ölçülmez ki, dertli ana evlat acısıyla hep içten içe ağlar.

Zaman sonra Döğerhan çağırır Gülhanım'ı, "Kızım" der, "Şahbeğ'le evlendirmek isterim seni. Bilirsin bizde töreler böyledir!" Gülhanım sadece, "Han babam nasıl isterse!" der. Bu kez Şahbeğ'le evlenirler. Tam bir yıl daha geçer aradan. Bir çocuk dünyaya getirirler. İlbey'in acısı az da olsa unutulur. Yeniden karlar erimeye başlar ve yeniden sefer mevsimi gelir. Hünkâr buyruğu yeniden varır Döğerhan'a, "Ordu fethetmek için er lazım, küffara haddini bildirecek serdengeçti gerek!.." denir. Han kapısında yeniden davullar çalmaya başlar. Dört yüz er yiğit daha toplanır. Döğerhan bu kez de Şahbeğ'i çağırır, "Bak oğul" der, "At koşturup kılıç kullanacak çağdasın. Hanoğlu vuruşmalı! Kılıç sallamalı küffara. Bu yıl da yaylaya gitmek isterim! Yiğitlerin başında sen git. Hünkâra bağlılığımızı da söyle!" Uzatmayalım sözü, Şahbeğ de yolcu edilir. Ardından Döğerhan tutar yaylanın yolunu. Günler yine geçer. Anayla gelin yine yol gözlemeye başlarlar... Kader bu ya, onun da şehitlik haberi gelir! Bir şivan daha kopar yaylada! Ama Döğerhan'ın gözünden yine yaş dökülmez. Şahbeğ'in kırk gün yası tutulur.

Yas bitende Döğerhan yeniden çağırır Gülhanım'ı, "Kızım" der, Gülbey'i tanırısın, yaşı yeni erdi kemale. Töremizi de bilirsin!" Gülhanım yine sesini çıkarmaz. Sadece, "Han babam daha iyi bilir..." der. Gülhanım'ı ocağın tek evladı Gülbey'le evlendirirler. Ama hikâye burada bitmez. Bahar gelip Bingöl dağlarındaki karlar yeniden erimeye başlayınca, her sefer mevsimi gibi hünkâr emri yeniden gelir; bu kez Gülhanım gider anasına, "Ana" deyip sarılır eline, "Gayrı bu son evladınız! Babaya sen söyle bari, odumuzu, ocağımızı o tütürecek... Gülbey gitmesin anne!" Ama Döğerhan bu, ne söylense fayda etmez... Kızın hatununa, "Bu yıl da yayla gözümde tüter. Hem Hanoğlu savaşmalı. Savaşmalı ki, toprak kadri bilsin!.." deyip kestirir atar. Diğerleri gibi genç Gülbey de yolcu edilir. Gelin kaynana artık hiç gülmezler. Uzatmayalım sözü, yeniden yaylaya göç ederler. Yaylada onun da şehitlik haberi gelir! Gülhanım iki erkek yavrusuyla saçını başını yolar! Üç yavrusunu kaybeden ana ise, akşam demez, sabah demez hep ağlar!.. Döğerhan her zamanki gibi yine yaş dökmez ama, içten içe hep ağlar. Yayla dönüşü Döğerhan Gülhanım'ı çağırır, "Kızım" der, "Artık bende everecek oğul kalmadı. İster baba evine git, ister torunlarımla yanımda kal... Sen de bilirsin ki bizde töre buraya kadar!.." Gülhanım'ın dolar gözleri, sonra da, "Evim bildim burayı, başka yere gide mem!.." deyip çıkar kapıdan.

O yıl kara kış bütün hışımıyla gelir. Bingöl'ün her yeri kardan tutulmuştur. Döğerhan ise evin sessizliğine baktıkça içi burkulur. Can sıkıntısından ne yapacağını bilemez. Bir gün çağırır hanımını, "Bana güzel bir duvar halısı dokuyacaksınız. Öyle ki, yaylayı içinde bulacağım! Baktığımda gözüm gönlüm açılsın, bütün acılarımı unutayım!" İkilemez han hatunu. Gelin kaynana otururlar tezgâhın başına, başlarlar halıyı dokumaya. Ama yürekleri acı dolu ikisinin de. Hep şehitleri düşünürler. Kanlı elbiseler içerisinde üçü de rüyalarına girer! Her uykudan kalktıklarıyla tezgâhın başına koşarak, öyle bir nakış vururlar ki, halının bir tarafında üç yiğit savaşmakta, diğer tarafında da Bingöl yaylalarının en güzel çiçekleri, en güzel pınarları ve mor koyunların otladığı tepeler uzanmakta... Halı bahara kadar do-

kunur. Bahar gelince Döğerhan yayla telaşı içinde unuttur halıyı... Bingöl dağlarının karı yeniden erimeye başlarken, hünkâr buyruğu yeniden gelir. Bu sefer Döğerhan, dört yüz atının başına bir er kişi bulur ve yollar hünkâr ordusuna. Kendisi de yeniden yayla yolunu tutar. Yaylaya vardığında çadırlar kurulur, o yıl yayla bir başka görünür Döğerhan'a! Birden aklına dokuttuğu halı gelir. Çağırır hatunu, "Ne oldu bizim halı?" der. Cefakâr hatun gider çıkarır halıyı çadırın içine gerer. Döğerhan ilk bakışta çok beğenir. Ama birkaç gün sonra ne olursa olur, Döğerhan çadırdan içeri girmez olur. Üstelik yaylada kimseyle de konuşmaz. Hep sessiz yerleri seçer. Kimse anlamaz olup bitenleri. Bir gün çeker atını, pusatlanır, "Ben sefere gidiyorum!" deyip kaybolur... Döğerhan'a ne olur bilinmez ama, dedemin anlattığına göre halı bir hediye ile bizim aşirete gelir.

* * *

Hikâye Şeref'in o kadar hoşuna gider ki, duvardaki halıyı daha bir dikkatle incelemeye başlar; önce anlayamadığı nakışlar şimdi açık seçik belli olmuştur. Bir süre daha bakar halıya, sanki büyülenir! Şahkulu bir sigara daha sarar. Sigarasını yaktıktan sonra birlikte dışarı çıkarlar. Zaten akşam da olmak üzeredir. "Ben gideyim" der Şeref. Çobanlar atı hazırlayıp getirirler. Şeref ata binerken terkide bir şeyin olduğunu farkederek. Şahkulu, Şeref'in dikkatle atın terkesine baktığını görünce, "Oğul bilirsin bizde âdettir, düğüne çağırana hediye verilir. Hele kirvelik de oldu mu!.." Üstelemez Şeref, atlar atına, vurur mahmuzunu... Sanki hünkâr ordusuna at koşturur gibi yel misali geçer dereleri, aşar dağları, sabaha varır köye. Varır ama, kendisinde de ne hal, ne de takat kalır! İlk işi hediye açmak olur. Toplanır ev halkı, hepsi merak içinde... Hediye açıldığında bir de ne görsünler; Döğerhan'ın halısı değil mi! Şeref sevinçten uçar gibi sarılır halıya!.. Babasının ise ağzından sadece, "Döğerhan'ın halısı!.." sözü dökülür.

* * *

O güzel halı duruyor mu bilmem, öğretmen Şeref şayet borçlu düşmemişse, geçim sıkıntısı altında da ezilmemişse, yok yok yine de o halı duruyordur herhalde.

MANİLER*

Av. Fikret MEMİŞOĞLU

Divan gider, divan gider
Kurulmuş divan gider
Bülbül dalan güvenme
Yel eser, yuvan gider

Murad ağlar, Murad ağlar
Çay coşmuş, Murad ağlar
Kimi muradın almış
Kimi namurad ağlar

Fişneden, fişneden
Bir dal kestim fişneden
Bu yara yâr yarası
Ölene tek işleden

Ne mest'im, ne mest'im
Ne sarhoşum, ne mest'im
Her gören bir hoş olur
Seni görene mest'im

Gamze deler, gamze deler
Gam vurur gam zedeler
Sinemi ok delemes
Delerse gamze deler

Ohdalandı, ohdalandı
Ok değdi ohdalandı
Yetiş kabrim üstüne
Örtüldü tahtalandı

Gül üşüdü, gül üşüdü
Çiğ düştü gül üşüdü
Bülbül kanadın topla
Daldan al gül üşüdü

Oku yara, oku yara
Yaz derim oku yara
Sinemde yer kalmadı
Meğer ok oku yara

Güle naz, güle naz
Bülbül eder gül'e naz
Geçtim hicran bağından
Ağlayan çok gülen az

O da senin, o da senin
Kurulmuş oda senin
Bir kuru cana kaldım
Dilersen o da senin

Güle damlar, güle damlar
Gül suyu, güle damlar
Kendi gül meclisi gül
Oturmuş gül endamlar

Sana dağlar, sana dağlar
Kar yağmış, sana dağlar
Tutam o yâr elinden
Gezem çok sene dağlar

Kara gözler, kara gözler
Karadır kara, gözler
Gemim deryada kaldı
Yelkenim kara gözler

Sına beni, sına beni
Sar beni, sına beni
Çoklar sardı sen de sar
Sar sına sına beni

* Harput Halk Bilgileri, Elazığ Kültür Derneği Yayınları No: 2, Elazığ 1995, sh. 115-116

BİR MEHMET KABASAKAL VARDI...

Hüseyin KABASAKAL

(Geçen sayıdan devam)

“Ne onulmaz dert ki, etti perişan
İyilik adına yoktur bir nişan
Tümünden güçsüz kalmış ne yapsın bu can
Vücudumda ne et ne kan kalmadı bugün.”

28 Şubat dahil, 2 Mart’tan 31 Mart 1935’e kadar (19-21 Mart bayram günleri dışında) her gün tedaviye gittim. Sol tarafta şiş yumuşamaya başladı.

“Röntgen olur yaralarım sızılar
Yeşillendi şimdi dağlar yazılar
Ne haldedir bizim körpe kuzular
İçim çok sıkılıyor perişan bugün.

Bu destanı yazdım yadigâr olsun
Canı sağ olanlar durmasın gülsün
Canı sağ olanlar mutlu yaşarken
Mehmet de burada saçını yolsun.”

Alinyazımın kana günlerini yaşamaktayım. Yarada yirmi gün içinde bir iyileşme görmedim. Bugünlerde yine canım çok sıkılıyor.

“Akşam olur gökte doğar yıldızlar,
İstanbul’u elektrik yaldızlar.
Etrafımda vızıldayan sinekler,
Der ki, annem memlekette sızıldar.

Bir kardeşim vardır bana yâr olur
Onsuz bu dünyalar bana dar olur
Eğer ona şükretmeden ölürsem,
Sonunda benim de yerim nar olur.

Mektup yazdım amma ne yazdım bilmem
Acep şu şen ülkede ne için gülmem?
Perişan oldum ben, nicedir halim?
Gözümde akan yaşları silmem.

Dışarıda fırtına, kar yağıyor
Pansumancı yaraları sarıyor
Memlekette şimdi annem ağlıyor
Hem ağlıyor, hem yürekler dağlıyor.

Ölüm korkusu durur karşımda
Neler geldi başıma küçük yaşımda
Bu dert benden gitmez eğer ölürsem
Ne anam var ne kardaşım başımda.

Bayram geldi kesiliyor kurbanlar,
Nasıl bayram yapsın garip üryanlar
Benim gibi acı duyar kalbi büryanlar
Bu dünyada misafirdir bütün insanlar.

Yardımcım yok İstanbul’un içinde
Çok dolaştım hastane peşinde
Acıma yok, yardımı yok dilinde
Mevlam yardımcıdır, şefkat istemem.

Anamla, kardeşim dertleşir şimdi,
Bizdeki şanssızlık boyları aştı.
Ellere saadet bize karanlık
Düşünmeye değmez emir var bugün.

Mektup yazar yalvarırsın namerde
Dert görmeyen dert halinden ne bile?
Üç gün misafir olmadan evinde,
Az kalsın gözünden yaşları sile.

Yusuf, amcamın oğludur
Halbuki, yakından bize bağlıdır.
Namerde sığınmamalı bir zaman
Sağım solum olmuş siyah bir duman.

On beş röntgen sağaltmadı yarayı
Dert çok ağır, göstermiyor akı karayı
Keyfim yoktur üzüntümse binlerce
Hiçbir şeyden yarar olmaz sen ver şifayı.

Bayram geliyor, matem oluyor
Şenlik gidiyor hüznün geliyor
Herkes evlerine neler alıyor
Garip olan burada gama dalıyor.

Garip bülbül gibi vatansız kaldım
Tüm ihtiyaçlarımı Mevlaya saldım
Dilim söz yapamaz hülyaya daldım
Mektup yazabilmekten acizim bugün.

Memlekette yavrularım bana hasrettir
Bayram geldi fakat kınalar yakmam
Kurbanı keserim ecrine (sevap) bakmam
Herkes güler yüzlü ne oldu bana?

Bütün günahıma tövbeler olsun
Lütfet, kerem kıl şifa ver bana
Rabbim şu mübarek günün aşkına
Bir lahzacık dünyayı ben de göreyim.

Fakir düştüm kimse merhaba etmez
Bu hastalık varken gam, keder gitmez.
Sağ olan kişinin işleri bitmez
Gönül denizinde duman var bugün.

Defterimde ahvalimi cem ettim,
Çok yerinde el alemleri zemmettim (yerme)
Hayatta görmedik bir şey kalmadı
Tabip oldum, tarih oldum, cem oldum.

Allahım çok nimetler verdin insana
Biraz da ruhsat ver, şifa ver bana
Sonsuza dek kulluk edeyim sana
Kıyametten bana ateş var bugün.”

Yüzüm hiç gülmüyor. Umutsuz ve üzgünüm. Saatlerim, günlerim hep karanlık, geleceği düşünmekle geçiyor. Çaresiz ve desteksizim. Vefalı bir dost bulamadığım, tanıyamadığım için büyük acı duyuyorum.

“Hayatımdan bıktım yaşamak zormuş,
Mevlam bana yoksul bir yuva kurmuş,
Üç masum yavruyu mes’ul eylemiş
Denizde intihar mı var bugün?

Yaz geldi bahar, çiçekler açtı
Güzel kokularını her yana saçtı
Beni buralarda derde düşürdü
Mor sümbüllü bahar bize uzaktır bugün.

Canım sıkıldıkça şiir yazarım,
Dertlerin toplandığı ben, bir pazarım
İstanbul’u cadde cadde gezerim
Vefalı bir arkadaş bulamam bugün.

Öyle hastane ki sargı vermezler,
Derdin nedir diye sormak bilmezler,
Cümlelerin tabibi sensin zülcelâl,
Dertlerin ilacı sendedir bugün.

Şu dünyada önce ben de insandım,
Düşküne, fakire iyilik var sandım,
Yalan sözlülere hepten inandım,
Yaptığım iyilikler kemliktir bugün.

Allahım kapına muhtaç et beni,
Hiç yoktan kurtar da unuttur derdi,
Çok özledim güzel şirin yurdumu,
Hoşirlik bağları virandır bugün.

(Devam edecek)

BİZİM ELLER

Cevat ONAY

Buğu buğu tütüyor gözümde yurdum,
Bahar bahar kokuyor o bizim eller,
Bülbülden, turnadan, sabâdan sordum,
Atlaslar dokuyor o bizim eller.

Itırlar yayılmış bahçeye bağa,
Bürünmüş tüllerden pembe duvağa,
Yaylaya, ovaya, dereye, dağa,
Çelenkler takıyor o bizim eller.

Sevgilim halimden bilecek diye,
Belki bir gün bahtım gülecek diye,
Bırakıp gidenler gelecek diye,
Yollara bakıyor o bizim eller.

CANIMDAN ZİYADE SEVDİĞİM AĞIN

Nadire KARADEMİR

Yazları yemyeşil, kışın kar olur
Bağlarında üzüm olur, nar olur
Bir görene ayrılması zor olur
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

Yaz olunca dolar, kışın boş olur
Düğünleri, dernekleri hoş olur
Sofrasında bin bir türlü aş olur
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

Bol sebzeli yazıları, düzleri
Sürü sürü papatyadır kızları
Çok mert olur hiç eğilmez sözleri
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

Senden doğan hep gurbete çekilmiş
Hasretlikten belin boynun bükülmüş
Nice evler viran kalmış yıkılmış
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

BU ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ

Ruhi SERTTAŞ

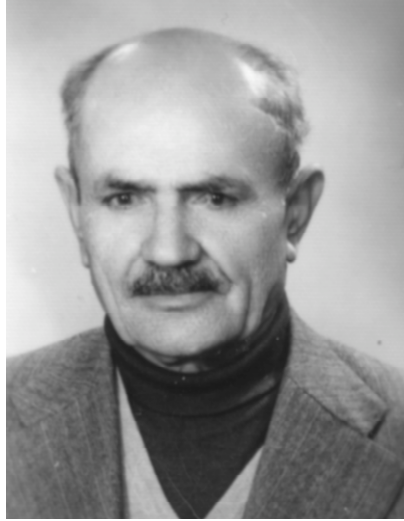
Ağın'ın yaşayan ulu çınarlarından birisi olan Mehmet Cemal SERTTAŞ da yaşamını yitirerek sonsuzluğa uğurlandı.

Daha önce yaşayan büyükle-
rimden öğrendiğime göre; 1913
yılında Ağın'da doğan ve büyük
bir çoğunluğun kendisine Cemal
Dayı veya Cemal Amca diye hi-
tap ettiği babam M. Cemal
SERTTAŞ'ın, Ağın nüfus kayıtlarında doğum yılı 1917 olarak
görünüyor. Neyse öyle veya
böyle, bir asra yaklaşan yaşamı-
nın askerlik dönemi haricindeki
tüm evrelerini bizzat Ağın'da
yaşayarak geçirmiştir.

Çocukluğu ve gençliği oldukça çileli geçmiştir. 1938'li yıllarda Hayırlıgil'den Zeliha ile evlenir ve askere gider. Askerlik döneminde Sağlık sınıfında görevli olduğu için; iğne ve pansuman yapmayı, çeşitli hastalıklar sırasında kullanılması gereken ilaçları, ilk yardım vb. bilgileri burada öğrenir.

Askerliği takiben tekrar Ağın'a döner. Sürekli bir işinin olmaması ve o yılların Ağın'ındaki yaşam koşullarının ağırlığı, ailenin çok zor ve bunalımlı günler geçirmesine neden olur. Ancak, babamın askerliği sırasında öğrendiği sağlık bilgileri bir ölçüde aileye can simidi gibi yetişir. Dönemin şartları gereği, çevrede neredeyse doktorluk mertebesine erişebilecek kadar tutulur ve herkese yardımcı olmaya çalışır. O dönemleri duyduğum ve çok azını hatırladığım kadarıyla, konu komşuyu saymazsak, en ücra köylerden bile gece yarısı bir iğne yaptırabilmek için evimize gelenlerin sayıları oldukça fazladır. Fakat babam bununla da yetinmez, gerektiğinde gece-gündüz demeden köylere bile yetişmeye çalışırdı.

Babam; bir yandan dost, arkadaş, komşu ve tüm hemşerilerinin sağlık sorunlarına yardımcı olmaya çalışırken, diğer taraftan da çeşitli işlerle uğraşarak evini mutlu bir şekilde geçindirebilmek için yoğun bir çaba harcardı.

O dönemlerde Ağın ve çevresinde, tahıl ürünlerinin dışında ikinci ürün olarak çok geniş pamuk ekim alanları mevcuttu. Buna paralel olarak da el dokuma sanayisi epeyce gelişmişti. Dokumacılığın yan sanayisi olarak, iplikçilik ve ip boyamacılığı Ağın'da birçok aile için bir uğraş alanı ve kazanç kapısıydı. Günümüzde bile Ağın'daki birçok evde eski günlerden kalan çıkık ve çıkık aparatlarına rastlamak olasıdır. İplik boyamacılığı konusunda, Ağın ve çevresinin en usta ve en aranılır kişisi, şüphesiz ki Ağın'ın ve Ağınlıların Cemal

Dayı'sıydı. Evimizin alt katı onun boya atölyesiydi...

Boyama işlerinin dışında boş kalan zamanlarını, dedem rahmetli Hürşit Dayı'dan miras kalan marangozluk ve duvar ustalığı işlerine eli yatkın olmadığı için, gençliğinin verdiği güçten de yararlanarak, o dönemin geçer akçesi olan harman makinesi savuruculuğu, bulgur makinesi çekiciliği, hatta tarım işçisi olarak da değerlendiriyordu. Her türlü işi yapmıştı ama, aklındaki hep köklü, kalıcı bir iş sahibi olmaktı. Çünkü yaptığı işler genellikle mevsimlik olan gelip-geçici işlerdi...

Bir süre sonra ufukta birtakım umutlar belirmeye başladı. İlk etapta, günümüzde bile Çınar altı olarak bilinen yerdeki kahvenin işletmeciliğini rahmetli Recep YANDIMATA'dan devir alarak, ticari hayata resmen atılmış oldu. 1945'li yıllarda, iki katlı binanın yanılmıyorsa üst katının sol kapısı kahve, sağ kapısı da Halkevi bölümüne ayrılmıştı.

Babam, kahveyi bir süre çalıştırdıktan sonra, o zaman Çınarın hemen sol yanında bulunan Aşçıbaşıl'ın rahmetli Hüseyin Dayı'nın çalıştırdığı (İlhami ve Selami YAŞAR'ın babaları) bakkal dükkânını işletmek için girişimde bulunur. Çünkü, Hüseyin YAŞAR'ın tapu memuru olarak Erzincan'ın İliç İlçesi'ne tayini çıktığından, dükkânını kapatmak veya

devretmek zorunluluğu ortaya çıkmıştır. O günün koşullarında karşılıklı olarak konuşup, anlaşırlar. Hüseyin Amca'nın bakkal dükkânını devir alan babam, resmen dükkâncılığa ve dolayısıyla da sabit bir işe sahip olur.

1947 yılında ilk dükkânını açarak ticarete başlayan babam M. Cemal SERTTAŞ, 60 yıla yakın süren dükkâncılık yaşamında çok inişli-çıkışlı dönemler yaşamıştır. Şu anda Keban Baraj Gölü altında kalan Arapgir Çayı üzerindeki Kohpinik köprüsü yapılıncaya kadar, Ağın-Elazığ-Malatya üçgeninde ulaşımı sağlamak, hele hele bunu kış mevsiminde gerçekleştirmek neredeyse olanaksızdır!.. Zorunlu yolculuk gerektiği zaman da; şimdi su altında kalan eski Pağnik Köyü'nün (Kaşpınar) önünde, Karasu üzerinde, bizim gemi dediğimiz asıl adı sal olan ilkel bir ulaşım aracı kullanılırdı. Aynı şekilde, İki su adıyla anılan öteki suyu (Murat) geçmek için de aynı yola başvurulurdu. Ulaşım aracı olarak dörtayaklı taşıt araçları kullanılır, genellikle katır ve atlar tercih edilirdi.

Bu zor şartlarda gerçekleştirilen ulaşım hizmetlerinden doğal olarak babam da olumsuz yönde etkileniyor ve yeni açtığı bakkal dükkânının ve vatantaşların diğer gereksinmelerinin karşılanmasında zaman zaman büyük sorunlarla karşı karşıya kalıyordu. İki su'dan geçerek Elazığ'a giden babam, aldığı malları katırlara yükledikten sonra, aynı yoldan eniştesi rahmetli Salih ÇELİK'in kılavuzluğunda Aşvan, Ortahan (mola yeri), Ehme üzerinden kervanla geri döner ve Ağın'da ihtiyaç sahiplerine ulaştırırdı. Bazı bazı aynı kervan taşımacılığı Keban üzerinden de gerçekleştirilirdi.

Ağın'a gelen ilk motorlu taşıt araçları da, anımsadığım kadarıyla İki su'dan gemiyle geçmek suretiyle ulaşımı sağlamaya çalışırlardı. Sahibi Abdurrahman isimli biriydi ve araç Elazığ 55 plakalı bir kaptıkaçtı idi.

Daha sonraları, Arapgir Çayı'nın taşkın olmadığı zamanlarda; rahmetli Hacı İbrahim Amca'nın damadı, Özcan OĞUZ'un babası ve Edip OĞUZ'un kayınbabası olan rahmetli Hakkı Bey'in kamyonu ile Kebanlı Hacı'nın kamyonları, Elazığ-Ağın arasında bu yoldan çalışmayı sürdürdüler. Bu tür taşımacılık Kohpinik köprüsü yapılıncaya kadar devam etti.

Köprü'nün yapımından sonra, köprü'nün yapım malzemelerini de çeken Zülfikâr ve akrabaları, önce kamyonla sonra da kamyonu otobüse çevirerek, şoför Bedri'nin yönetiminde Elazığ-Ağın arasında çalışmaya başladılar. Babam da ister istemez yeni düzene uyum sağlayarak hem Elazığ'dan hem de Malatya'dan alışveriş yapmaya yöneldi. Halk Pazarı da bu gelişmelere uyarak her geçen gün biraz daha büyüdü ve gelişti.

Ne yazık ki yaşamın içinde her zaman zikzaklar oluyor. Ulu çınarımız da çok geçmeden bu zikzaklardan nasibini aldı. 1954 yıllarında dönemin iktidarı, sözde tüketiciyi korumak için "Milli Korunma Kanunu" adında bir yasa çıkardı. Piyasada karaborsa almış yürümüşü. Büyük toptancı esnafı, sattığı mal için fatura kesmiyor ve alıcıları yüksek fiyatla peşin para ödeyerek mal almak zorunda bırakıyordu. Babam da zorunlu olarak bu düzenin bozuk dışlıları arasında kalmıştı. Bunun sonucunda çok geçmeden sendelemeye başladı ve oluşturulan Fiyat Taktir Komisyonu tarafından, faturasız mallara fiyat taktiri konulunca da ekonomik yönden ister istemez büyük bir darboğazın içine düştü.

Bunun üzerine, bir süre sonra dükkân işletmeciliğini bırakarak yeniden kahve işletmeciliğine döndü. O kahvede, adıma yakıştırılan SOSYETE GARSON lakabıyla ben de bir süre garsonluk yaptım. Birlikte çalışmalarımız sonucunda, yeniden kendisini toparlayarak ekonomik yönden büyümeye başladı. Nihayet; bir zamanlar çevrenin işçisi, halkının doktoru, iplik boyacısı, kahvecisi ve sonunda bugünlerin süpermarketleri düzeyinde olan HALK PAZARI'nın sahibi yine Cemal SERTTAŞ oldu. Ve yanında yardımcıları çalıştırmaya başladı.

Ağın'da ilk tüp gaz bayiliklerini açarak çevreye açılımlar getirdi. Yeğenleri Ali ve Semih SERTTAŞ'ın da yardımlarını alarak yükünü hafifletmeye çalıştı. Ancak, çocuklarıyla ticari işletmecilik konusunda bir türlü yıldızı barışmadı. Sonunda gereken desteği alamayınca, biraz da yaşının ilerlemesi nedeniyle iş alanını, dolayısıyla da dükkâncılık işlerini yavaş yavaş küçültmeye başladı.

O dönemlerin Ağın'ında; Çınar altı yani Aşağı Cami'nin Önü, Ağın'ın kalbi, adeta can damarıydı. Ticari yaşam oradaydı. Hareketlilik oradaydı... Kahvenin alt katında, Ortayabanlılı Şerafettin

ASLAN nalbantlık mesleğini icra ediyordu. Çınar'ın arka ve sol tarafındaki tek katlı dükkânlarda ise, aklımda kaldığı kadarıyla; Pağnikli kunduracı Halit FIRAT, çilingir Mahir BAŞAR, Osman AYDEMİR, berber Gencağa ERCAN, Lingiroğlu Hüseyin ŞAHİN, Meşgerli yemenici İbrahim, bakkal Mehmet KILINÇ, kırtasiyeci Şemsettin KORKMAZ, Halk Pazarı Cemal SERTTAŞ, Kepekçi Dayı, Küzneli Ekrem, kasap Cemil ŞENER, Gıranlı Doktor Dayı, Selim KORTİKOĞLU, manifaturacı Celal APAK ile Servet SAKAGİL'in kitapçı dükkânları dönüşümlü olarak yer almıştı. Onların hemen üstünde ise Hükümet Konağı bulunuyordu. Konağın tam karşısında; Mehmet SERTTAŞ'ın tekel, Kâmil NİKSARLI'nın yemenici-bez baskı işleri ve Denizlili Bedri ODABAŞI'nın manifaturacı dükkânları sıralanıyordu. Çınar altı'ndaki kahve ise, neredeyse tüm Ağınlıların ortak buluşma noktasıydı. Okşının, briçin, altmışaltının, dominonun en çetin, en iddialı oyunları orada oynanır, sohbetin en koyusu orada edilir, çayın en güzeli orada içilirdi...

Günümüzde artık, o görkemli Cami'nin önü yok!.. Çınar altı kahvesi, tek katlı dükkânlar ve Hükümet Konağı modern çağa uyum sağlanması amacıyla zorunlu olarak yıkıldı. Daha sonra yapılan kahve ve park alanı, eski kahvenin doğallığını vermekten çok uzak!.. Tarihi Çınar ile Aşağı Cami ise, yıllara meydan okurcasına eski haşmetleriyle durmaya devam ediyorlar...

Bir zamanlar Ağın'ın en büyük dükkânı olan Halk Pazarı'nın sahibi babam M. Cemal SERTTAŞ; Keban Barajı'nın yapılması, Aşağı Cami'nin önündeki dükkânların yıkılması, yaşının ilerlemesi vb. nedenlerden dolayı, küçük mahalle bakkallığı için Müderris Hüseyin Efendi Mahallesi'ndeki evine yakın olan Kadıyörangil'in Saatçı Mehmet Dayı'nın dükkânına taşındı. Yarım asrı aşkın süre Ağın ve Ağınlıya hizmet vererek ticaret yapan yörenin Cemal Dayı'sı, bir müddet daha mahalle bakkalı olarak çalışmalarını sürdürdü. Gecelerini gündüzüne katarak çalışmasının getirdiği aşırı fiziksel, zihinsel yorgunluk ve yaşının da hayli ilerlemesi kendisini epeyce güçsüz bırakmıştı. İşte bu nedenlerden dolayı, pek istemese de ticari yaşamına yavaş yavaş son noktayı koymak zorunda kaldı.

Doğanın yasası gereği, o da tüm canlılar gibi

doğdu, yetişti, büyüdü...Geceli-gündüzlü çalışmaları sonunda bir dönem ticaretin zirvesine ulaştı. Yaşlanmanın doğal sonucu olarak, hem fiziksel hem de işsel küçülmeler yaşamaya başlayınca zorunlu olarak evinde inzivaya çekildi ve kapalı bir kutu oldu. Güçsüzlük, çalışamama yoksunluğu, boşlukta kalma sıkıntısı, O'nu bir anlamda yaşama ve dünyaya küstürdü. 96 yıl süren yaşamı boyunca ağır çalışma koşulları, çocukluk dönemlerinde başlayan çileli yaşamı, kendisini artık bu yükün ağırlığını kaldıramaz duruma getirdi. Her ne kadar gizlemeye çalıştıysa da kader ağlarını artık yavaş yavaş örüyordu. Hastalandı! Elazığ'daki hastane tedavisi ve Ağın'daki yatak istirahati yaklaşık on beş gün sürdü. Hastalığına kesin bir tanı konulamamıştı. Yaşlılık nedeniyle, yaşamın yüküne artık fazla dayanamayan ulu çınarımız M. Cemal SERTTAŞ, 5 Kasım 2007 Pazartesi günü saat: 9.30'da hemen hemen hiç ayrılmadığı ve canından çok sevdiği Ağın'da yaşama veda etti.

Yitirdiğimiz ulu çınarımız, babamız ve SERTTAŞ ailelerinin en büyüğü, Ağın'ın, Ağınlıların Cemal Amca'sı, Cemal Dayı'sı M.Cemal SERTTAŞ'ı yakından tanıtmak ve gelecek kuşaklara sağlıklı bilgiler aktarmak amacıyla bu yazıyı yazma gereğini duydum.

Bu arada yeri gelmişken, yitirdiğimiz ulu çınarımızın, babamızın yaşamını yitimesi nedeniyle; evlerimize kadar bizzat gelerek, uzakta olmalarından dolayı gelemediklerini çeşitli iletişim araçlarından yararlanarak bizlere sunan, büyük acımızı paylaşan eş, dost ve akrabalarımız ile tüm hemşerilerimize, SERTTAŞ aileleri adına sonsuz teşekkürlerimizi sunuyorum.

Bu bağlamda, şu anda yaşamlarını sürdüren tüm ulu çınarlarımıza; sağlıklı, mutlu ve huzur dolu yaşam dileklerimi iletirken, bu yazıda adı geçen/geçmeyen ve rahmetli olan tüm Ağınlı büyüklerimi bir kez daha saygıyla anıyor, hepsine Tanrı'dan rahmet diliyorum.

Satırlarla anlatımı tükenmeyen rahmetliyi, kendinden önce rahmetli olan ablası Nuriye ÇELİK'ten derlediğim bir dörtlülle anarak, yazımı noktalıyorum.

*"Bu dünyanın hali bellidir belli
Ne al giyen kalır ne sırma telli
İster yüz yaşa ister yüz elli
Ahiri ölümdür ne hayaldesin."*

HUZUREVLERİ

S. Selami TAŞBAŞI

1950’li yıllarda köyler tam anlamı ile mahrumiyet bölgeleri idi. Elektrik yoktu. Aydınlatma kör çıralarla yapılırdı. Evlerde su yoktu. Pınarlardan taşınan sularla ihtiyaçlar giderilirdi. Tuvaletler, evlerin dışındaki gübrelikler idi. Köyler arasında araba yolu yoktu. Ulaşım atla, eşekle yapılırdı. Şehirlerle irtibat yok denecek kadar azdı. Çoğu köylü şehir görmemişti, şehri tanımazdı. Şehirden gelenlere büyük saygı gösterilirdi. Köylünün nazarında şehirli olmak büyük bir ayrıcalıktı, onurdu. Şehirde yaşama köylüye göre lüks bir yaşamdı.

Köylerdeki bu denli mahrumiyete rağmen şehirdeki lüks ve rahat yaşamı bırakıp köye dönen, uzun süre köyde kalarak o sıkıntıları üstlenen yaşlı köylülerimizi merakla izler, hayret ederdim. Yanlış seçim yaptıklarına inanırdım.

O yıllarda çocuktum. Yalnızlığın ne olduğunu bilemiyordum. Gurbete çıkınca, hele bir de yaşlanınca yalnızlık ne demekmiş anladım. Acısını tattım. Eşin, dostun, akrabanın ne denli ihtiyaç olduğunu anladım.

Gençlikte okul hayatı, çalışma hayatı yalnızlığı çok hissettirmiyor. Evlilik, yaşam kavgaları, çoluk-çocuk zamanı fazlası ile dolduruyor.

Yaşlılıkta, büyüyen çocuklar teker teker evi terk ediyorlar. Emekli oluyorsun çalışma arkadaşlarıyla irtibatın kayboluyor. Ölümün eski dostlarını bir bir alıp götürüyor. Yeni arkadaş ve dost edinmekte zorlanıyorsun.

Yalnızlık tam anlamı ile tepene biniyor.

Bu defa hatıralara sarılıyorsun. Aklına çocukluğun geliyor, gençliğin geliyor. Hayatta kalan büyüklerini, emsallerini görmek istiyorsun. Onlara gönlünü almak istiyorsun. Onları dinlemek istiyorsun, yalnızlığını onlarla paylaşmak istiyorsun. Tüm mahrumiyetine rağmen köye dönmenin anlamını işte o zaman anlıyorsun...

Yaşlılığın bir adı da yalnızlıktır...

Yaşlılık, hastalıkların arttığı dönemdir. Birilerinin bakımına muhtaç olunan dönemdir.

Köy yaşamında ana-baba-oğul-gelin-torun birlikteliği olduğu için yaşlananlar yalnızlıklarını fazla hissetmezler, dışardan yardım istemezler, aile bireyleri ihtiyaçlarına ve hastalarına bakarlar.

Şehir yaşamı köy yaşamından tamamen farklı. Bireyler ayrı yaşamayı yeğliyor. Evli olmadıkları halde aileden ayrılıp yalnız yaşamayı seçen birçok insan var. Ana-baba da evlenen çocukları ve

torunları ile birlikte oturmayı tercih etmiyorlar. Sakin, sessiz yaşamayı istiyorlar. Sağlıkları el verdiği sürece birbirlerini taşıyorlar.

Eşlerden biri ölünce problem başlıyor. Evin hanımı ölmüşse evin kapısı kapanıyor. En büyük yalnızlık işte o zaman başlıyor!..

Bana göre, günümüzde yalnızlığın en iyi giderileceği, bakımın en iyi sağlanacağı yer HUZUREVLERİ’dir

Geleneğimizde, huzurevlerine gidenlere terkedilmiş ve dışlanmış gözü ile bakılıyor. Medeni ülkelerde, gelişmiş ülkelerde yaşlıların ve bakıma muhtaç ailelerin ilk tercihleri ise dört başı mamur huzurevleridir. Buralarda temizlik derdi yoktur, yemek derdi yoktur, sağlık sorunu yoktur. En önemlisi yalnız değillerdir, gün boyu arkadaşları vardır.

Huzurevlerinde katı bir disiplin yoktur. İstedğin zaman çıkıp gezebilirsin. Misafir kabul edebilirsin. Belli bir süre tatil yapabilirsin. Ev yaşamı gibi serbestiyet tanınmıştır.

Yıllardır, yetecek kadar param olsa bir ‘Huzurevi’ yaptıracağım deyip dururum. Şans oyunları ile aram olmamasına rağmen her yılbaşında üç-beş milli piyango bileti alırım. Büyük para çıkarırsa Huzurevi yaptırırım diye. Bana nasip olmadı.

Yeğenim Ağın-Şenpınar Mahallesi’nden İbrahim Taşbaşı’nın Elazığ’da 54 yataklı bir huzurevinin yapımını üstlendiğini duyduğumda, kendim yaptırıyormuş gibi sevindim. Kendisini gönülden kutluyorum. Bizden birinin bu teşebbüsü gerçekleştirmiş olmasından dolayı büyük bir gurur duyuyorum.

En küçüğünden olsa dahi, bölgemize hizmet götüren kişilere saygı duyuyorum. Onlara karşı minnet borcumun olduğunu kabul ediyorum.

Bu tür müteşebbisleri takdir etmek, tebrik etmek, teşvik etmek bize düşen bir görev diye düşünüyorum.

Ağın’ımız geçmişte okumuşu ile yüksek dereceli memurları ile anılırdı. Son zamanlarda hatırı sayılır iş adamlarımız da yetişti.

Hayır yapma olanağı bulunan iş adamlarımıza İbrahim Taşbaşı’nın öncü olmasını dilerim.

CUMHUR'UN TÜRKÜSÜ

Zeki HAFIZOĞULLARI

*Çanakkale içinde aynalı çarşı / Ana ben gidiyorum düşmana karşı
Of... gençliğim eyvah...*

Levent yapılı bir adam
Acısı yüzünde gizli
Duruşu dik
Başı önde

Tek düşüncesi
Memleketi

Giderken koşar adım
Oyuna gelmiş
Kıştırılmış

Övgüyü hakketmişken
Suçlu olmuş

Pek çok çalıştım diyordu

Babası geliyordu aklına
Cezaevine taşınmıştı
Çocukken

Hukuk okumuştı
Özlemi olmuştu özgürlük

Ne kölesi oldu
Ne köle

Ninnilerle büyüdüğü kentti hayalleri

Denizin karanlığında
Gökte asılı
Yıldızlara bakardı
Coşardı

Kimliği olmuştu Kara yel

İstedi ki herkes ekmek bulsun
Hakça bölünsün
Barış olsun

Olmadı
Ortasında kaldı
Sinsi çıkar çatışmalarının

Ağzında zeytin dalı
Güvercini vurdular

Yazık oldu emeklere

Yargı önündedir
Kavga zamanı
Kaçamazdı

Alın yazısı

İtçe bir dövüş başlamıştı
İnsaf yoktu

Sanki bir çığ düşmüştü üstüne
Denk değildi silahlar
Yalnız elleri vardı

Korku içine sinmişti

Mecali yoktu

Birden dirildi

Balyoz olmuştu pençeleri
Özgürlüğünü arıyordu
Haykırıyordu

Suçsuzum

İsyanı duyulsun istiyordu
İstiyor hakkı tanınsın

Zorlanıyordu sabrı

Çaresiz vicdanlara sığınmıştı

Kötü ne yapmıştı
Niçin burada

Hiç anlamadı

Bir an geçmişe baktı
İhaneti gördü
Hayıflandı

Yüreğinde bir derin çizik kaldı siyasetten

BÜYÜK İNSAN: ATATÜRK

Nazım ERCAN

Yine bir 10 Kasım yaşıyoruz. Daha nice 10 Kasımlar yaşayacağız. O'nu her yıl sanki yeni aramızdan ayrılmış gibi anıyoruz. Bize bırakmış olduğu miraslar O'nu asla unutturmaz. O, sadece Türk milletinin büyük lideri değil, tüm dünyanın lideridir. Bugün hâlâ "Yurtta sulh, dünyada barış" ilkesini benimsemiş ülkeler O'nu anıyor.

Çünkü, insanların insanca yaşaması için hür ve bağımsız olması gerek. Büyük insan bu ilke- den yola çıkarak, "Türk milletine yakışan da bu- dur" dedi. Kurtuluş Savaşı'na hazırlandı. Türk halkının sağduyusuna güveniyordu. Parçalanmış, paylaşılmış, çökmüş bir imparatorluğu yeniden diriltmek ve ulusunu bağımsız yaşatmak için ölü- mü dahi gözüne almıştı.

Nitekim birkaç kez suikast dahi düzenlediler. Ne yazık ki emelleri kursaklarında kaldı.

Kurduğu devletin rejimini Cumhuriyet diye ilan etti. Bu yönetim şekli dünya devletleri tara- findan da kabul gördü. Bugün O'nun kurduğu bu devleti yıkmak için birtakım gözü dönmüş, bir avuç çapulcu başkalarına maşalık yaparak böl-

mek, hatta yok etmek emellerinde... Bu büyük millet Ata'sına söz verdi, eserlerini ilelebet yaşa- tacaktır. Onları yıkmaya kimsenin gücü yetmedi, yetmeyecektir.

Atatürk çok yönlüydü, asrımızın tek insanı idi. O'nun her söylediği veciz sözler büyük değer taşıyor. "Bir ülkenin geleceği, o ülke gençliğinin eğitimine bağlıdır." Eğitimsiz bir ülke düşünmek mümkün değil...

"Sanatsız kalmış bir milletin hayat damarlar- ından biri kopmuş demektir." Bu söz onun sana- ta verdiği önemi göstermektedir. Atatürk her an- lamda gönlümüzde, sevgisi kalbimizde, düşünce- leri ruhumuzdadır. İlelebet yaşayacaktır. Değerli öğretmenlerimizin gelecek nesillere bu sevgiyi her fırsatta vereceklerinden asla şüphem yoktur.

Çünkü yeni nesil bizimdir, hepimizindir. Bu bayrağı ebediyen yaşatmak hepimizin vazgeçil- mez görevidir.

O'nu her yıl saygı ile anmak, eserlerini yaşat- makla olur. Bir tarih kapatmış, bir tarih başlatmış büyük insan ruhun şad olsun.

Değerli Okurlarımız,

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin 2008 yılı abone başışı 25 YTL'dir.

2007 yılı başışını hâlâ yatırmamış olan okurlarımızın, 2 yıllık başış tutarı olan 50 YTL'yi, Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 nolu posta çeki hesabına yatırmalarını önemle rica ederiz.

Öte yandan, Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'ni 2 yıldır alan ve yapılan tüm uyarılara karşın 2006-2007 yıllarına ait dergi başışı olan 50 YTL'yi hâlâ ödemeyen okurlarımıza bu sayıdan itibaren dergi göndermeyeceği- mizi üzülererek bildiririz.

AĞIN

İÇİMDEKİ MAVİLİK

Ezgi GÜLER

İçimde bir mavilik var bugün
Tam emin olamasam da
Seziyorum...
Sanki kalbime
Kocaman bir okyanus sığdırdım
İçinde sonsuz canlı yaşatan...

Bir mavilik var içimde,
Gökyüzü gibi,
İnsanı özgürleştiren,
Bir yandan da yutan kaybeden
Bir mavilik var içimde bugün
Kimsenin bilmediği,
Sonsuzluğa ilerleyen...

MÜKOŞ'A

Ece ÖĞÜT

Anneannem Mükerrerem Atalay'a

Gittin, yüreğinde söylenmedik binlerce güzel sözle
Gittin, ellerinde yaşanmadık onlarca sevinçle
Ardından çoğaldı keşkelerim
Ve bir de sızısı yüreğimin
Şimdi eskiler yaşıyorum
O temiz yüzünü alıyorum
Koyuyorum yüreğimin baş köşesine
Yetmiyor, yetinemiyorum
Uzanıyorum tutmak için ellerini son bir kez
Ve öpmek için tenini
Bulamıyorum...
Hayatımın ilk ve en acı tecrübesini yaşıyorum seninle
Yaş oluyorsun gözümde
Bir de çoğalıyorsun, büyüyorsun
Şimdi kulaklarımda son sesin
Yüreğimde son izin
Ve dimdik gidişin bilinmeze
Çocukluğumun neşesi, okul yolum
Güneşim, yağmurum
Boğazımda ilk düğüm
Daralıyor içim giderken gülüşüne
Güle güle canımın içi
Elbet görüşmek üzere...

BAĞLARDA BUDAMA, GÜBRELEME, HASTALIK VE ZARARLILARI

Fevzi ŞENER

Daha önceki yazılarımda; Bağ-Badem-Ceviz-Nar (BBC-N) projemizin bünyesinde yer alan bağcılıkta, yeni bir bağ tesisinin nasıl kurulacağını tüm detaylarıyla anlatmıştım. Bu yazımda da bağlarda bakım hizmetleri ile bağ hastalıkları ve mücadelesi konularında bilgiler vermeye çalışacağım.

1. BUDAMA:

Bakım hizmetlerinin başında budama gelir. Daha sonra gübreleme, toprak işleme gibi konular bunu takip eder. Bağcılıkta yapılacak en önemli işlerden biri de bağların budanması işidir. Bağlarda istenen terbiye şekli verildikten sonra, bu şekil devam etmesi için budama işleminin her yıl yapılması gerekmektedir. Budama ile:

- 1- Bol ve kaliteli üzüm alınması,
- 2- Omcaların çok iyi gelişmesi,
- 3- Toprak işlemenin kolaylaştırılması,
- 4- Hastalıklara karşı mücadelede kolaylık sağlanması,
- 5- Anaç üzerinde daha dengeli bir dağılım gerçekleştirilmesi sağlanmış olur.

Budama işlemi kış ve yaz budaması olarak iki ayrı dönemde yapılır.

Kış Budaması: Kış budamasına sonbaharda yaprak dökümünden sonra başlanır. Kış budaması ile önümüzdeki yıla bırakılan çubukların kuvvetlenmesi ve kışın durgun dönemde bırakılan çubukların ve gözlerin yaza daha kuvvetli girmesi sağlanmış olur. Kış budaması kışı ılık geçen bölgelerde yapılmalıdır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde kış donlarından dolayı üşüme riski fazla olacağından kış budaması pek de tavsiye edilmez.

Yaz Budaması: Bölgelere göre değişmekle birlikte yöremiz için en uygun dönem şubat sonu-mart ortalarına kadar olan dönemdir. Kışı sert geçen bölgelerde ilkbaharın son donlarından sonra budama işlemi yapılmalıdır. Zira budama yapıldıktan sonra kesilen yerlerden akan suların donması muhtemel olduğundan son donların geçirilmesi gerekmektedir. Bunlardan başka asmaların yapraklı olduğu dönemlerde yeşil budama yapılmalıdır.

Yeşil budama aşağıdaki şekillerde uygulanır:

1- Filiz alma: Omca üzerindeki gereksiz, verimsiz filizlerin alınması işlemidir. Bu yapıldığı takdirde omca üzerindeki kalan sürgünler daha iyi gelişir. Gereksiz yere filizleri beslememiş oluruz.

2- Koltuk alma: İyi budanmış bağlarda koltuk almaya gerek yoktur. Zira dengeli budanmış bağlarda sorun olacak koltuklar yeşermez. Ana sürgünün diplerinde oluşan koltukların zamanında alınması gerekir.

3- Uç alma: Gelişme döneminde kuvvetli sürgünlerin ucunun bir kısmının koparılması gerekir. Uç alındığı zaman kuvvet geriye doğru gidecek ve önümüzdeki yıl için daha kuvvetli göz çubuklar elde edilmiş olacaktır.

4- Salkım seyretme: Üzümün kalitesini artırmak için bazen salkım uçlarının bazen de çiçeklenmeden sonra salkımların seyreltilmesi gerekmektedir.

5- Yaprak alma: Üzüm haplarının olgunlaşması için gereklidir. Ayrıca meyvenin hava ve ışık kontrolü ve hastalık kontrolü için elzemdir.

Yaz budamasında önemli bir işlem de kısır almadır. Kısır alma, omca üzerindeki meyveli sürgünlerin dışındaki sürgünlerin koparılması işlemidir. Kısırların alınması, bölgemize göre üzüm çeşitlerine bağlı olarak değişmekle birlikte mayıs sonunda veya en geç haziran ortalarına kadar yapılmalıdır. Kısırların alınması ile iki önemli hususu yerine getirmiş oluruz. Bunlardan birincisi; omca üzerindeki meyvenin kalitesinin yükselmesi ikincisi de önümüzdeki yıla daha kuvvetli, çabuk ve göz elde edilmesidir. Kısır alma yöntemi ile aynı zamanda boş yere kısır dalları da beslememiş oluruz.

2- GÜBRELEME:

Bütün bitkilerde olduğu gibi bağlarda da her sene toprakta mevcut besin maddeleri, yıl sonunda ürünle birlikte topraktaki besin maddeleri de azalır. Bu azalmayı karşılamak için toprağa tekrar besin maddesinin ilavesi gerekmektedir. Diğer bir deyimle doğadaki besin dengesinin yeniden kurulması gerekmektedir. Bunun için gübreleme şarttır.

Bağlarda iyi gelişmeyi sağlamak ve yüksek verim almak için topraktan kaldırılan gıda maddeleri-

ni tekrar toprağa vermemiz icap eder.

1- Bağımızın toprağının usulüne uygun olarak alınarak verimlilik analizlerinin yapılması ve hangi gübreye ihtiyaç var ise o gübreyi vermemiz gerekir.

2- Yaprak analizlerinin yapılması zorunludur.

3- Asmanın yıllık topraktan kaldırdığı gıda maddelerinin tayini ve buna göre alınan sonuçlar değerlendirilerek, önerilen gübre tavsiyesine uymamız gerekir.

Analiz sonuçları nasıl çıkarsa çıksın bağımızı çiftlik (ahır gübresi) ile gübrelememiz şarttır. Çünkü çiftlik gübresi organik maddece zengin olduğundan hem toprağın organik madde ihtiyacını karşılamış hem de toprağın strüktürünü (yapısını) düzeltmiş oluruz.

Yöremiz toprakları genellikle kireçli olup eskiden tesis edilmiş bağlarımızda kireç oranı %35-45'dir. Bu toprağımızın marn (tamamen kireç) karakterde olduğunu göstermektedir. Bu nedenle kesinlikle bağlarımızı iki yılda bir dekara 2-4 ton yamış ahır gübresi ile gübrelememiz gerekmektedir. Ahır gübresi sonbaharda toprağa verilmeli ve de hemen toprağa karıştırılmalıdır.

Yukarıda da belirtildiği gibi topraklarımız çok kireçli olduğundan, fazla kireç topraktaki demir elementlerini alamamaktadır. Çünkü fazla kireç demirin bitkiler tarafından alınmasını önlemektedir (fikse etmektedir). Bu durum, kloroj hastalığına sebep olmakta ve bağımızı ölüme kadar götürmektedir.

TOPRAKSU yayınlarından "TÜRKİYE GÜBRE ve GÜBRELEME REHBERİ" kitabında, Doğu Anadolu Bölgesine önerilen miktarlar aşağıda gösterilmiştir.

Bölge	Tavsiye Edilen Gübre Miktarı (kg/Dekar)		
Doğu Anadolu	Azot	Fosfor	Potasyum
Bağ (kuru)	5-7	4-6	-
Bağ (sulu)	8-10	5-7	-

Verilen rakamlar saf madde olarak verilmiş olup, rakamlar piyasada satılan ticari gübrelerin ihtiva ettiği esas madde dikkate alınarak bağlara verilecek gübre miktarı hesaplanır.

Şöyle ki, saf maddesi olarak gösterilen miktarları gübreye çevirmek için aşağıda her gübrenin karşısındaki gösterilen sabite ile çarpılarak bulunur.

Amo. Sülfat	(%21 N)	=4,8
Normal Süp.fos.	(%16-18)	=8,9
Amo. Nitrat	(%26 N)	=4,9
Triple Süp.fos.	(%41-43)	=2,4
Üre	(%46 N)	=2,2
Potas. Sül.	(%48-52 K2O)	=2,0

Bu rakamları bulduktan sonra gübreyi verme zamanı ve şekli: fosforlu ve potasyumlu gübrelerin tamamı şubat-mart aylarında yapılan toprak işlemesi sırasında (bizim bölgede bağların çapalanma işlemleri nisan-mayıs aylarında yapılır), azotlu gübreler ise ilkbaharda çapadan önce verilmelidir.

3- BAĞ HASTALIKLARI VE MÜCADELESİ:

Belli başlı bağ hastalıkları ve bölgemiz için en yaygın olanları aşağıda detaylarıyla anlatılmıştır:

BAĞ KÜLLEMESİ: Bağ hastalıkları içinde en yaygın ve en fazla bilinen, çok sık rastlanan bir mantar hastalığı, küllemedir. Hastalık asmanın tüm yeşil organlarında görülebilir. Yaprak üzerinde belirli belirsiz lekeler oluşur. Daha ileri devrelerde yaprakların üzerine kül serpilmiş gibi lekeler meydana gelir. Yapraklar kenarlarından içe doğru kıvrılır. Daha sonra meyve üzerinde yine aynı kül lekeleri görülür. Taneler küçülür, sertleşir, renk bozukluğu görülür. Bazen çatlar ve çekirdekler dışarı çıkar. Aynı belirtiler çubuklar üzerinde de görülür. Sonbaharda çubuklar üzerinde koyu kahve renkli bazen de grimsi lekeler rastlanır.

Mücadele: Kükürtle mücadele en önce yapılması gereken bir mücadeledir. Kükürt toz ve sıvı olarak kullanılabilir. Toz kükürt sabah erken saatlerde ya da akşam serininde atılmalıdır. Yapılması gereken en önemli iş; bordo bulamacı GÖZ TAŞI ile kireç belli oranda karıştırılıp güzden atılmalıdır. Erken ilkbaharda yine aynı şekilde bordo bulamacı ile ilaçlama yapılması gerekir. Bunlarla beraber sistemik ilaçlar da hastalıkla mücadelede çok iyi neticeler vermektedir.

Sistemik ilaçlar bölgelere göre değişmekle birlikte iklim şartlarına bağlı olarak bağlar yılda en az 3 defa ilaçlanmalıdır.

1- Birinci ilaçlama çiçeklenme döneminden önce ve sürgünlerin 20-25 cm (bir karış) olduğu zaman atılmalıdır.

2- Çiçek taş yapraklarının dökülmesinden sonra diğer bir deyişle korukların teşekkül ettiği devrede atılmalıdır. Çiçek döneminde kesinlikle atılmamalıdır.

3- Koruklar nohut büyüklüğünde olduktan sonra atılmalıdır.

4- Danelerin olgunlaşmasından önce olmak üzere, hastalık görülen bağlar 4. defa ilaçlanmalıdır.

MİLDİYO: Diğer bir adı da pronos olan bu hastalık da mantari bir hastalıktır. İlkbaharı yağışlı ve rutubetli olan bölgelerde sık rastlanır. Asmanın tüm organlarında yaprak, sürgün, salkım vs.de görülür.

Başlangıçta yaprak üzerinde yağ lekesi görünümünde olan leke, daha sonra alt yüzünde beyaz bir küf örtüsü gibi yaprağı kaplar. Kökler daha sonra büyür, orta kısımları kızarır, kurur ve dökülür. Bazı hallerde sürgünler de hastalanır.

Mücadele: Mücadeleye hastalık görülmeden önce başlamak gerekir. Asma sürgünleri 20-25 cm olduğu zaman birinci ilaçlamayı yapmak gerekir. İkinci ilaçlama hastalığın seyrine bakılarak yapılmalıdır. Mildiyo hastalığı için bordo bulamacı ve sistemik ilaçlarla koruma önlemleri alınmalıdır.

ÖLÜ KOL HASTALIĞI: Bu da bir fungus hastalığıdır. Asmanın bütün yeşil kısımlarında görülür. Daha çok sürgünlerde görüldüğü için sürgün hastalığı olarak da adlandırılır. Sürgünler üzerinde önceleri siyah lekeler oluşur. Daha sonra bu lekeler yüzeyde çatlak ve yaralar meydana getirir.

Mücadele: Asmalar, güzden %3'lük bordo bulamacı yapıp ilaçlanmalıdır. Yaz ilaçlaması ise 3 evrede yapılmalıdır:

1. ilaçlama: sürgünler 4-5 cm boya ulaştığı zaman,
2. ilaçlama: sürgünler 10-15 cm olduğu zaman,
3. ilaçlama: sürgünler 20-25 cm boya eriştiği evrede yapılmalıdır.

KURŞUNİ KÜF HASTALIĞI: Bu hastalık da bir mantar hastalığı olup üzümün olgunlaşma döneminde ortaya çıkar. Hastalık, taneler üzerinde yuvarlak açık kahverengi lekeler ile kendini gösterir. Kurak havalarda bu taneler kurur. Daha sonra taneler üzerinde kurşuni renkli küf tabakası oluşur, Küf daha sonra salkımın her tarafını kaplar. İlk ilaçlama üzümlere ben düşmeden önce yapılmalıdır. İlaçlamada dikkat edilecek diğer bir husus da ilaçlama aralığıdır. Bu da genellikle ilaçların etiketlerinde ya-

zılı olup bu süreler göz önüne alınmalıdır.

Tüm mücadelelerde kültürel önlemlerin alınmasına dikkat etmemiz gerekmektedir. Bunların başında iyi bir güneşlenme ve havalandırma sağlanmalıdır.

Budama ve temizleme işlemleri zamanında yapılmalı, hasta sürgün ve dallar bağın dışına çıkarılmalıdır. Yere dökülmüş hastalıklı yapraklar toplanıp bağın dışına çıkarılmalı, keza hastalıklı sürgünler asma üzerinde bırakılmamalıdır. Tüm hastalıklar için kısa budama faydalıdır.

Kanser: Bağ kanseri asmalarda toprak üstü kısımlarında genellikle fındık büyüklüğünde tümörler şeklinde kendini gösterir. Bu hastalığı da bazı bakteriler yapmaktadır. Bölgemizde pek rastlanmamış olup kanserle bulaşık fidanların getirilmemesi gerekmektedir.

Mücadele: Kültürel mücadele olarak ilk yapılacak iş kanser tümörleri bağ bıçağı ile derince alındıktan sonra temizlenir. Sonra yaralanan bölgeye %4'lük veya %5'lik göz taşı eriyiği sürülür ve aşım macunu veya benzer macunlarla kapatılır.

4- BAĞ ZARARLILARI:

Bağ zararlılarına da önem sırasına göre aşağıda tek tek değineceğiz:

4.1- FİLOKSERA: Bağ zararlıları içinde en tehlikeli ve en korkuncu filoksera olup mücadelesi yapılamayan bir zararlıdır. Yine de mücadelesi iki şekilde yapılmalıdır.

1.Kök filokserası: Değişik renklerde olup sırtında koyu renkli lekeler mevcuttur. Ağız yapısı emici hortum şeklindedir. Asmanın kök bölgesinden içine girerek, öz suyunu emer ve tamamen kurumasına neden olur. Bunu için de kök bölgesinde mücadelesi kimyasal olarak mümkün değildir. Ancak Amerikan asmaları üzerine aşıl原因 yerli çubuklarda bağ yetiştirilir ise bu illetten kurtulmuş olunur. Amerikan asmalarının öz suyu acı olduğundan ve filoksera acı öz suyunu sevmediğinden bu şekilde dikilirse zarar önlenmiş olunur. Yöremizde dere kenarlarında mevcut çidik (piç) asmalarında öz suyu acı olduğundan bu asmalar üzerine yapılacak aşım köklü çubuk elde edilir.

2. Yaprak filokserası: Yaprak filokserası isminden de anlaşıldığı gibi yapraklarda yaşayan cin sine yaprak filokserası denir. Emici hortumu kök filokserasına göre daha kısadır. Ve yalnız yapraklar

üzerinde hasar yaparlar. Halen bölgemizde filokseraya rastlanmamış olup Arapgir merkezde bazı bağlarda görülmüştür. Malatya, Merkez Yukarı Banazı, Karagöz, Yeşilyurt merkezde çok yaygın olup birkaç sene içinde tüm bağlar kurumuştur. Bu yüzden bu yörelerde gerekli kültürel önlemler alındıktan sonra yeni bağ dikimi yapılmaktadır. Filokseradan korumanın tek yolu Amerikan asmaları üzerine yerli çubuklar aşılınıp yetiştirilen köklü çubuklarla bağ tesisi yapılmalıdır. Filokseralı bölgelerden hastaliksız bölgelere topraklı ya da topraksız asma fidan ve çubukları taşınmamalı, filokseraya dayanıklı anaçlar üzerine çeşitlerin aşılınması ile elde edilecek fidanlarla bağ tesisi kurulursa koruma sağlanır.

4.2- UNLU BİT: Bağ zararlıları içinde en sinsi olanlarından biri de unlu bittir. Çünkü güz mevsiminden sonra omca gövdesinde veya asma üzerindeki kabuklarının altına gizlenir, yaz başlangıcında faaliyetini sürdürmek üzere meydana çıkar.

Çok zaman gövde üzerinde, zaman zaman da sürgün ve salkımlar üzerinde zarar verir. Sürgünlerde öz suları emerek asmanın zayıflamasına daha ileri safhalarda kurumasına neden olurlar. Ayrıca, unlu bitlerin salgıladığı pekmezimsi sıvı maddeler diğer mantarların teşekkül etmesini sağlar ve sonuçta bu mantarlar çürüklük yaparlar. Yukarıda da belirtildiği gibi unlu bit; ergin, yumurta ve çeşitli larva dönemlerinde kışı kabuk altlarında gövde üzerindeki yarık ve çatlaklarda geçirir. Mayıs ortalarında asmanın yeşil kısımlarına yürüyerek gerekli tahribatı yapar. Üzümlere nişan düştüğü zaman daneler üzerine geçerler ve burada çoğalmaya başlar. Unlu bit hem sıcak hem de nemli yerlerde gelişir.

Mücadele: Unlu bitle mücadele öncelikle kültürel tedbir olarak budamadan sonra soyulup imha edilmelidir. Ki buralardaki üremeyi önlemiş olalım.

Kimyasal mücadelede Tarım teşkilatlarının görüşleri alınarak mücadeleye başlanmalıdır. Genelde mücadele iki devrede yapılır. Birinci dönem; asmanın kuruluk döneminde (koruklar mercimek büyüklüğüne erişince) kabuklarda ıslaklık görüldüğü, unlu bitin asmanın yeşil kısımlarına yürümeye başladığı zaman, 2. dönem ise salkımlar sulanmaya, üzümlere nişan düştüğü zaman yapılmalıdır.

İlaçlama yapılırken asmanın tamamı ilaçlanmalı ve adeta yıkanmalıdır.

4.3- SALKIM GÜVESİ: Salkım güvesi bağların

önemli zararlarından biri olup, direkt olarak üzümün kalite ve verimine etkili olduğundan bağcılıkta ekonomik yönden küçümsemeyecek bir zararlıdır. Salkım güvesinin ergin hali küçük bir kelebek olup dört gömlek değiştirir, Yeşil kısımlarda, korukta ve olgun üzüm dönemlerinde zararlı olur.

Mücadele: Kültürel tedbir olarak salkım güvesinin larvalarının faaliyetlerinin durdurulması için gerek uç almada gerekse havalandırmada gerekli seyretme yapılarak iyi bir havalandırma yapılmalıdır. Bağlardaki otların alınması ve kış temizliğine önem verilmelidir.

Bunun dışında kimyasal mücadele için Tarım teşkilatlarına durumu bildirerek onların verecekleri direktifler doğrultusunda ilaçlama sürelerini, ilaçların dozlarını ayarlamak gerekmektedir.

4.4- MAYMUNCUK: Maymuncuk zararlısının en belirgin zararı ilkbaharda göz üzerinde yaptığı tahribattır. İlkbaharda yeni açılmaya başlayacak olan sürgünleri yerler, fazla ileri hallerde yani tahribat fazla ise o yıl ürün almak kabil değildir. Maymuncuklar, tıpkı diğer zararlılarda olduğu gibi ergin halde omca kabukları altında, toprakta veya artık yaprakların altında geçirirler. İlkbaharda gözler uyanmaya başlayınca asmaya tırmanarak uyanan gözleri yemeye başlarlar. Daha sonra da yeni çıkan yaprakları yiyerek geçirirler. Maymuncukların fazla olması durumunda zararları da çok fazla olur. Öyle ki gözlerin uç kısımlarından başlayarak dibine kadar hepsini bitirirler, dolayısı ile omcalar hiç yeşermez. Daha ileri giderek bağın kurumasına neden olurlar.

Mücadele: Kültürel mücadele, yapılması gereken en önemli işlerden biridir. Bunun için de önce omcaların toprağa yakın kısımlarında çepeçevre yapışkan macun sürülmalıdır. Maymuncuklar topraktan sürgünlere yürürken burada macuna yapışarak orada kalırlar. Diğer bir mücadele çeşidi de; güz bakımı yapılırken gerek yere düşen yaprakların altında ve gerekse diğer barınabileceği yerler yok edilmelidir.

Kimyasal mücadele yaz başlangıcında maymuncukların görüldüğü dönemlerde yapılmalı ve tüm omca ilaçlanmalıdır.

4.5- BAĞ UYUZU: Bağ yaprak uyuzları gözle görülemeyecek kadar küçük bir akarda yaşarlar. Bu akarlar, kışı gözlerdeki tüyler arasındaki ince dalların altında, çatlaklarda ergin halde geçirirler. İlkbaharda taze yaprakların altında emerek geçirirler.

KOLESTEROL

Kolesterol Nedir?

Kolesterol, vücudumuzun bütün hücrelerinde bulunan yağ benzeri bir maddedir. Kanda fazla miktarda bulunması zararlıdır. Kolesterol bir yandan karaciğerde üretilirken besinlerle de alınır.

Kolesterol neden önemlidir?

Kişinin kolesterol düzeyi ne kadar yüksekse, kalp hastası olma ihtimali de o kadar yüksektir. Türkiye’de birinci sırada gelen ölüm nedeni kalp-damar hastalığıdır.

İyi kolesterol (HDL kolesterol) ve kötü kolesterol (LDL kolesterol) nedir?

LDL kolesterol, kanda, kolesterolü taşıyan başlıca pakettir. Kanda yüksek olduğu zaman damarların iç yüzüne yapışıp, plaklar oluşturur. Kolesterol dışındaki bazı maddelerin de eklenmesiyle bu plaklar büyür ve bunlar üzerinde oluşan çatlaklarda gelişen pıhtılar damarları tıkar.

Çağımızda çok yaygın olan bu hastalık damar sertliği olarak bilinir. Damar tıkanıklığı kalp damarında oluşmuşsa kalp krizine, beyin damarlarında oluşmuşsa felce neden olur.

Kandaki kolesterolün bir bölümü de HDL kolesterol adı verilen paketlerin içinde taşınır.

Kolesterol yüksekliği hangi şikâyetlere sebep olur?

Kolesterolün yüksek olması herhangi bir şikâyetle sebep olmaz. Kolesterol yüksekliğinin yol açtığı kalp krizi veya felç gibi hastalıklar, kolesterolün damar duvarında birikmesiyle, yıllar sonra ortaya çıkar.

Kimler kolesterol ölçtürmelidir?

20 yaşın üzerindeki kişiler, kan kolesterol düzeylerini bilmeli ve bunun gerektirdiği yaşam tarzı değişikliklerini uygulamalıdır. Özellikle anne, baba veya kardeşlerinde erken yaşta kalp hastalığı olduğu bilinen kişiler ve şeker hastaları mutlaka kan kolesterollerini ölçtürmeli ve gereken önlemleri almalıdır.

Neden kan yağları bazı kişilerde düşük, bazılarında yüksektir?

Kan kolesterol düzeyleri kalıtsal ve çevresel faktörlerin etkisiyle oluşur. Kolesterol metabo-

lizmasının çeşitli halkalarında doğuştan oluşabilen farklılıklar, kişilerde yağların kan düzeylerinin de farklı olmasına yol açar. Beslenme şekli, şişmanlık, sigara içimi ve fizik aktivite çevresel faktörler içinde en önemlileridir. Günlük besin tüketimindeki yağ miktarı ve bileşimi, kalıtsal özelliklere göre değişen oranda kan düzeyini belirler.

Kan kolesterol düzeyinin düşürülmesi kalp-damar hastalığı olasılığını azaltır mı?

Kan kolesterol düzeyinin diyetle veya ilaçlarla düşürülmesinin kalp hastalığı bulunmayanlarda hastalığın oluşma olasılığını azalttığı, kalp hastalığı bulunanlarda da yaşam süresini uzattığı kesin olarak gösterilmiştir.

Besinlerdeki yağ çeşitleri nelerdir ve bunlar kan kolesterol düzeyini nasıl etkilerler?

Besinlerdeki yağlar üç çeşittir? Doymuş, tekli doymamış ve çoklu duymamış yağlar. Doymuş yağlar hayvansal kökenli yağlarda, tekli doymamış yağlar zeytinyağında, çoklu doymamış yağlar ise sıvı yağlarda ve doymamış yağ oranı yüksek margarinlerde bulunur. Diyetteki doymuş yağlar ve kolesterol kan kolesterol düzeyini artırır.

Kalp hastalığından koruyucu bir diyetin özellikleri nelerdir?

Kilosu olması gerekenden fazla olan kişiler toplam kalori alımını azaltıp hareketlerini artırarak kilo vermelidir. Kilo artışı, kolesterol yükseltici bir faktördür.

Etlerdeki görünen yağlar pişirilmeden önce ayrılmalı, sakatat tüketimi çok azaltılmalıdır. Sosis, salam, sucuk gibi işlenmiş et ürünleri de az tüketilmelidir.

Tavuk, hindi ve balık eti, koyun ve sığır etine tercih edilmelidir.

Kızartma yerine ızgara, haşlama, buğulama gibi pişirme şekilleri kullanılmalıdır.

Balık eti kalp sağlığı açısından en yararlı etir. Karides ve kabuklu deniz hayvanları kolesterolden zengindir.

Tahıl, sebze ve meyve tüketimi artırılmalıdır. Bu besinler yağ bakımından fakir, vitamin ve posa bakımından zengindirler. Eriyebilen

posanın kolesterolü düşürdüğü çeşitli araştırmalarda gösterilmiştir. Yulaf, çavdar, fasulye, bezelye, pirinç kabuğu, turuncgiller, çilek, eriyebilen posadan zengindir. Kepek, havuç, turp, lahana, karnabahar, meyve kabukları ise erimeyen posa içerirler; bu tür posanın kolesterol üzerine etkisi yoktur, ancak bağırsakların normal çalışmasını sağlar.

Tam yağlı süttten hazırlanmış süt ürünleri yerine, az yağlı veya yağsız süttten hazırlananlar tercih edilmelidir.

Pasta, krema, dondurma çoğunlukla doymuş yağlar ve yumurta sarısı içerdiğinden az tüketilmelidir. Haftada iki veya üç adetten fazla yumurta yenmemelidir.

Kolesterolü düşürmek için tüm bunların dışında neler yapılabilir?

Sigara, kolesterolün damar duvarında birikmesine ve biriken yağ plaklarının çatlayarak damarı tıkamasına neden olduğundan kullanılmamalıdır. Sigara içmek kandaki iyi kolesterol düzeyinin düşmesine neden olur. Fizik aktivitenin artırılması da kötü kolesterolün düşmesine, iyi kolesterolün yükselmesine yol açar. Az miktarda alınan alkolün iyi kolesterol düzeyini yükselttiği çeşitli araştırmalarda gösterilmiştir. Ancak bu şekilde yükseltilemeyen iyi kolesterolün kalp-damar hastalığından koruyucu etkisi bilinmediğinden ve alkolün diğer zararlı etkileri nedeniyle kalp hastalığından korunmada alkol kullanımı önerilmez.

Diyet ve diğer yaşam tarzı değişikliklerine rağmen kolesterol oranları istenen düzeye indirilemezse, hekimler tarafından verilen ilaçların kullanılması gerekir.

Kolesterol düşürücü diyet, yaşam tarzı değişiklikleri veya ilaçlar ne kadar süreyle uygulanmalıdır?

Kolesterol yüksekliği büyük ölçüde çağımızın yaşam tarzına ve yanlış beslenmeye bağlı olarak ortaya çıkmış olduğundan, doğru beslenme ve diğer yaşam tarzı özellikleri çocukluk yaşlarından itibaren uygulanmaya başlanmalı ve hayat boyu sürmelidir. Kalp-damar hastalığı veya felç geçirmiş; çok sayıda risk faktörü olup, hasta olma tehlikesi yüksek olanlar, kolesterol-

leri diyet ve diğer önlemlerle istenen düzeylere düşürülmezse, hekimlerin gerekli gördüğü ilaçları yaşam boyu kullanarak, kalp hastalığı risklerini azaltabilirler.

HDL kolesterol, LDL'nin aksine damarlarda kolesterol birikimini önler. Yapılan araştırmalar HDL kolestrolü yüksek olan kişilerde kalp hastalığının daha az olduğunu göstermiştir. Türk Kardiyoloji Derneği'nin yapmış olduğu araştırmalarda Türk toplumunda HDL kolesterol değerinin düşük olduğu gösterilmiştir. Sigara içmek ve şişmanlık iyi kolesterolü düşürürken, düzenli egzersiz yükseltir.

Normal kan kolesterol düzeyleri ne olmalıdır?

Kan toplam kolesterol, LDL kolesterol ve HDL kolesterol düzeyleri aşağıdaki gibi sınıflanır?

Toplam Kolesterol

200 mg/dl'den düşük	Normal
200-240 mg/dl	Sınırdan yüksek
240 mg/dl'den yüksek	Yüksek

LDL kolesterol

100 mg/dl'den düşük	Normal
100-130 mg/dl	Sınırdan yüksek
130 mg/dl ve üzeri	Yüksek

HDL Kolesterol

<40 mg/dl	Düşük
≥60 mg/dl	İdeal

Kolesterol düzeyi değerlendirilip ilaç tedavisine karar verilirken, kişide damar hastalığı bulunup bulunmaması veya diğer hastalık riskini artırıcı faktörlerin olup olmaması da göz önüne alınır. Örneğin, başka risk faktörü olmayan, iyi kolesterolü de yüksek menopoz öncesi bir kadında 130 mg/dl'lik bir kötü (LDL) kolesterol düzeyi önemli risk oluşturmazken, kalp krizi geçirmiş 55 yaşındaki bir erkekte aynı düzey, kolesterol düşürücü ilaçlarla kesin tedavi gerektirir.

Bu yazı, Türk Kardiyoloji Derneği tarafından hazırlanan "Kalbiniz ne kadar genç?" adlı broşürden alınmıştır.

YAZARLARIMIZI TANIYALIM

Cevat ONAY

1902 yılında Ağın'da doğdu. İlkokulu Ağın'da bitirdi. 7 kardeşi daha önce çeşitli nedenlerle ölmüş bulunduğundan, evini geçindirebilmek için bir süre çalışmak zorunda kaldı. Daha sonra Elazığ Fen Okulu'na yatılı öğrenci olarak girdi. Ancak, oradan da ayrılmak zorunda kalarak askere gitti ve askerlik bitiminde Öğretmen Kursu'nu izleyerek öğretmen oldu.

Mardin, Kızıltepe, Gözene ve Karkamış'taki hizmetlerini takiben, Suriye sınırındaki Üçkubbe köyünde 6 yıl hizmet verdi ve Suriye'deki Türk ailelerin çocuklarının Türkiye'de okumalarına olanak sağladı. Çocuklarının eğitimi için Gaziantep'e tayinini istedi ve burada 4 yıl görev yaptı. Gaziantep'te yüksek okul bulunduğundan, çocuklarının eğitimi için meslekten ayrılmak zorunda kaldı ve Ankara'da TCDD Genel Müdürlüğü'nde göreve başladı. Buradaki çalışmaları sırasında; araştırma yazıları ve şiirleriyle de süslediği 'Demiryolu Dergisi'ne 15 yıl emek verdi. Sonra esas mesleği olan öğretmenliğe tekrar dönerek Ankara'da öğretmenliğe atandı ve 1967'de emekliye ayrıldı. Geçirdiği bir kalp krizi sonucunda 1972'de Ankara'da yaşamını yitirdi.

Çok çalışan, çok okuyup çok yazan, engin meslek bilgisine ve derin bir kültüre sahip olan Onay, Ankara'daki Ağın derneklerinin yönetiminde sürekli olarak yer aldı ve hemşerileriyle ilişkisini hiçbir zaman koparmadı. Ayrıca, Ağın Fikir ve Sanat Dergisi'ne yazdığı Ağın, Ağınlı ve çeşitli konulardaki yazılarıyla da günümüze çok değerli bilgiler bıraktı.

Ağın-Tataragaşı Mahallesi'nden Fatma-Mustafa Onay'ın oğlu olan, eşi Sıdika Onay da 1978'de Ankara'da rahmetli olan Cevat Onay'ın, 5 çocuğu bulunmaktadır.

Fatma EYE

1920 yılında Çorlu'da doğdu. 1976'da TCDD 3. Bölge Başmüdürlüğü muhasebesinden emekliye ayrıldı.

1977'de resim çalışmalarına İzmir Resim Heykel Müzesi'nde başladı. Turgut Pura'nın teşviki ile yarışmalara katıldı. Aynı yıl DYO 11. resim yarışmasında onur belgesi, 1978'de mansiyon, 1979'da ödül aldı. 1988'de Prens Pierre Vakfı'nın Montecarlo Uluslararası Çağdaş Resim Sergisi'nde Türkiye adına naif ekolü temsil etti ve İsviçre'de 18. Modern Primitifler Sergisi'nde ödül aldı.

Ankara Kadın Ressamlar, İsviçre Uluslararası Modern Primitifler üyesi olan, resimlerinde Atatürk devrimlerini, doğa ve tarihi mekânları konu alan, yurtiçinde ve dışımda müze-özel koleksiyonlarda yapıtları bulunan, 1993-2003 yılları arasında da kızı Güzin Eye Dündar ile sergilerini sürdüren Fatma Eye, resim çalışmalarına rahatsızlığı nedeniyle son vermiştir.

Nazım ERCAN

1939 yılında Ağın-Vahşen'de doğdu. İlköğrenimini Vahşen'de tamamladı. 1952'de Ağın Ortaokulu'na yarım dönem ettiyse de mali nedenlerden dolayı ayrılmak zorunda kaldı. Daha sonra, Dicle Öğretmen Okulu'nun sınavlarını kazanarak, 1961'de bu okuldan mezun oldu.

Öğretmen olarak atandığı Adana'nın Kapıkaya köyünde 4 yıl görev yaptı. Askerlikteki 4 aylık eğitimden sonra Midyat'ın Çiniyurt köyüne öğretmen olarak atandı. Ancak, eşinin doğum sırasında yaşamını yitirmesi üzerine zorunlu olarak Malatya'ya tayinini istedi. Malatya'nın çeşitli köy ve merkez okullarında öğretmen ve yönetici olarak görev yaptıktan sonra, 1996'da yaklaşık 36 yıl süren eğitimcilik yaşamına son noktayı koydu.

Ağın-Şenpınar Mahallesi'nden Gürciğillerden olan Nazım Ercan, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Özden BAYTAŞ

1940 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta tahsilini Ağın'da yaptı. Elazığ Kız Öğretmen Okulu'nda yatılı olarak okudu ve 1960'da mezun oldu.

1966'da öğretmen Necip Baytaş ile evlendi ve sırasıyla; Malatya, Ankara ve Kocaeli'de uzun yıllar öğretmenlik yaptıktan sonra emekliye ayrıldı.

Gerçek bir Ağın âşığı olan ve her yaz Ağın'a gelecek aylar boyu kalan Özden Baytaş, rahmetli Emine-rahmetli Hacı Bekir Demir'in kızları olup, 3 çocuk ve 2 kız torunu sahibidir.

Ruhi SERTTAŞ

1940 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta tahsilini Ağın'da yaptı. 1961'de Diyarbakır İlköğretim Okulu'ndan mezun oldu. 1981'de de Bolu Eğitim Enstitüsü'nü bitirdi.

Bartın-Ulus İlçesi'nin Keçideresi köyünde öğretmenliğe başladı. Askerliği sırasında 2 yıla yakın bir süre Bornova Okuma-Yazma Okulu'nda öğretmenlik yaptı. Daha sonra Adapazarı'na giderek 31 yıl süren öğretmenlik görevini emekli oluncaya kadar burada sürdürdü.

Ağın-Müderriş Efendi Mahallesi'nden Zeliha-rahmetli M. Cemal Serttaş'ın oğlu olan Ruhi Serttaş, evli ve 1 kız çocuğu babasıdır.

Ece ÖĞÜT

1978 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Ankara'da tamamladı. 1999'da Abant İzzet Baysal Üniversitesi İşletme bölümünden mezun oldu. Halen, Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi İktisat bölümü 4. sınıfında öğrenimini sürdürüyor.

2000-2005 yılları arasında 2 özel şirkette yönetici olarak görev yapan Öğüt, şu anda da yine özel bir şirkette çalışmaya devam ediyor.

Ağın-Beyelması köyünden rahmetli Mükerrerem Mehmet Atalay'ın torunu, Şeyda Atalay'ın kızı olan Ece Öğüt, evli ve 1 erkek çocuk annesidir.

FIKRALAR

Mehmet ORHAN

İçmezsem Sizlerle Nasıl Uğraşırım

Sadi Kapısız, Belediye Başkanlığı seçiminde Ağın'ın mahallelerini geziyor, seçmenlerle sohbet ediyor, onların dilek ve isteklerini alıyor.

Bir gün de babası ve yanında yer alanlarla birlikte Şenpınar'a gidiyor. Orada toplanan seçmenlerle, kapalı ekonomiden kurtulmamız ve üretilen ürünlere gerçek değer kazandırmak için yatırıma gitme kararını anlatıyor.

Topluluk içinde sakallı bir grup, ekonomik sorunlar yerine kafalarındaki "soru"lara yanıt arıyorlar.

Bir sakallı şu soruya yöneltiyor:

- Çok güzel konuşuyorsun, ama seni seçersek namaz da kılacak mısın?

Sadi, konuşmalarının algılanmadığına üzülüyor:

- Camiye imam mı, yoksa Belediye'ye başkan mı seçiyorsunuz? diyor. Seçmenleri de kırmamak için, gönüllerini hoş kılacak bir şeyler söyleyip, önem verdiği ekonomik sorunlara dönüyor. Aynı kişi yine atılıyor:

- Peki, seni seçelim, ama içkiyi bırakacak mısın?

- Seçilirse belki de her gün içeceğim, içmezsem sizlerle nasıl uğraşırım, nasıl başa çıkarım?

Sadi, bu seçimde en çok oyu Şenpınar'dan aldı.

Tavşan Olmasın

Komşu Alevi köylerinden bir hemşerisi, Hayrullah Çeçe'yi faka bastırmak ister ve "Hozakpur" sözcüğünün "Domuz pınarı" anlamına geldiğini, ona sorular sorarak, Sokrates vari söyletmeye çalışır. Hayrullah da, tersine, onu kazdığı kuyuya düşürür. Hemşeri:

- Sizin köyün eski adı Hozakpur'un Ermenice'de kötü bir anlamı var.

- Nasıl yani?

- Bir hayvan adı, biz onun etini yemeyiz.

- Tavşan olmasın?

Konuk Eşek Olursa

Malatya Şeker Fabrikası Meydan Âmiri, Hayrullah Çeçe'ye takılmak ister?

- Hayrullah, sizin memlekete gittim, eşekten başka kimseyi göremedim, der.

- Elbette göremezsin, der Çeçe, bir memlekete vali gider, onu vali karşılar, kaymakam gider, onu kaymakam karşılar. Eşek gidince de onu eşeklerin karşılaması doğaldır.

Acemi Eşegin Ustaca Tutumu

Andirili Gülağa Dayı, yemenicilik işi dışındaki zamanını rençperlikle ve sebze yetiştirmekle geçirir, yetiştirdiği sebzelerin bir kısmını Karşıgeçe'de, bir kısmını çevre köylerde ya satar, ya da gereksinim duyulan maddelerle değiştirirdi.

Bir gün yine yüke alıştırdığı ve "Nazlı" adını verdiği acemi eşeğine soğan yükleyerek Paşikli'ye (Yedibağ) doğru yola koyulur. Karamağara Köprüsü'ne gelirler. Köprü korkulaksuzdur. Eşek köprüyü görür görmez ürker, geçmek istemez. Dayı, hayvanın gözlerini bağlayıp güçlkle köprünün orta yerine kadar getirir, hayvan, orada durur ve diretir. Zorlayınca da orada yatar. Kaldırmaya çalışırken köprünün kenarına dek kayar. Gülağa Dayı ürperir, köprüden aşağıya baktığında yüksekliğin birkaç minare boyu olduğu korkusuna ve kuruntusuna kapılır. Nazlı'nın önce gözlerini, sonra yükünü çözer. Eşek sıçrayıp kalkar.

Hayvanı usulca çekerek karşı kıyıya götürür, bir ağaca bağladıktan sonra gelip soğan çuvallarını eşeğin yanına götürür, yeniden yükleyerek yola koyulur. Yedibağ'da soğanları samanla değiştirir. Vakıt geçmiştir, o gece orada yatar. Ertesi gün samanı yükleyip yola çıkar. Bu kez köprüde hayvanın gözlerini bağlamaz. Köprünün ortasına kadar rahatça gelirler, ama eşek orta kısımda yine yere yatar. Bir gün önceki gibi yükünü çözer, sıçrayıp ayağa kalkan eşeği çekerek kıyıya götürür, yine bir ağaca bağlar. Sonra yükü taşıyarak yükler, yola koyulurlar.

Gülağa Dayı düşünür: Eşek neden iki kez köprü ortasında böyle yaptı. Hayvan konuşsa herhalde şöyle diyecekti:

"Ey sahibim! Sen bu köprüden defalarca geçtin. Nasıl geçileceğini biliyorsun. Bense ilk kez geçiyorum. Yük taşımayı da yeni öğreniyorum. Köprüden yükü nasıl geçileceğini bana göster ki, bundan böyle ben de korkmadan geçeyim."

HABERLER

* Ağın Kaymakamlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından, yoksul vatandaşlarımıza Kurban Bayramı öncesi gıda, para yardımı ile aile başına 1'er ton olmak üzere toplam 150 ton kömür yardımında bulunuldu.

* Ağın-Müderri Hüseyin Efendi Mahallesi'nden değerli hemşerilerimiz Semahat-Osman Kılınç'ın gelini, Mehmet Kılınç'ın eşi Işıl Ayrancı Kılınç'a, Avrupa Havacılık ve Savunma Birliği Vakfı tarafından ODTÜ ile Lyon Ulusal Uygulamalı Bilimler Enstitüsü ortak doktora programında tamamladığı tezi için "Fizik ve Malzeme Bilimi"nde yılın tezi" ödülü verildi.

Işıl Ayrancı Kılınç, ayrıca "Radyasyonla Isı Transferi" konusunda yaptığı çalışma ile de Temmuz 2007'de Fransız Elsevier Yayınevi'nin Genç Bilim Ödülü'nü kazandı.

Ağın gelini Işıl Ayrancı Kılınç'ı yürekten kutlar, başarılarının devamını dileriz.

* Ağın Balcılar Mahallesi'nden değerli hemşerilerimiz Melahat-Osman Öztürk'ün kızları Gözde Öztürk, Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu sınavını başarıyla kazanarak görevine başlamıştır.

Büyükelçi olma yolunda ilk adımı atan, özverili ve çok çalışmayı gerektiren bu mesleği seçen genç kardeşimizi yürekten kutlar, başarılar dileriz.

* Ağın-Müderri Hüseyin Efendi Mahallesi'nden değerli hemşerimiz ODTÜ -Havacılık ve Uzay Mühendisliği bölümünden Prof. Dr. Yurdanur Kabasakal Tulunay, 11 Aralık 2007 tarihinde emekliye ayrılmıştır.

Emekliye ayrılmasına karşın, bundan sonra da gerek yurtiçi gerekse yurtdışında yapılacak toplantı ve bilimsel çalışmalara katılarak ülkemizi uluslararası platformlarda temsil etmeye devam edecek olan Prof. Dr. Yurdanur Kabasakal Tulunay'a yeni yaşamında başarılar dileriz.

* Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği, "Hanımlar grubu", 14 Aralık 2007 tarihinde, gününbirlik şehir içi gezisi düzenledi. Anıtkabir, Ankara Kalesi, Koç Müzesi, Etnografya Müzesi, AOÇ Atatürk Konutu'nun vb. ziyaret edildiği ve Ankara Kalesi'nde öğle yemeğinin yenildiği gezi, Ağınlı hanımların uzun süre belleklerinde kalacak bir anıya dönüştü.

* Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından, Kurban Bayramı'nın 3. günü 13.00-16.00 saatleri arasında Batıkent Kültür Merkezi - ANKARA bayramlaşma töreni düzenlendi.

Artık, geleneksel hale dönüşen bayramlaşma toplantısı; davul-klarnet eşliğinde çekilen halaylar, söylenen türküler ve hemşerilerin birbirlerini görüp, dostça sarıldıkları, özlem giderdikleri gerçek bir Ağın düğünü

şeklinde sona erdi.

* Ağın-Hocalar Mahallesi'nden değerli hemşerimiz Erdal Yazıcı'nın, "Anılarda öyküler" adlı fotoğraf sergisi, 5-31 Ocak 2008 tarihleri arasında Fotoğrafevi Koç Allians Galerisi'nde (İstiklal Cad. Tütüncü çık-mazı No:4 Beyoğlu/İSTANBUL) açılacak.

Fotoğraf alanında uluslararası üne sahip değerli hemşerimizi kutlar, başarılarının devamını dileriz.

* Ağın -Hacıyusuf Mahallesi'nden değerli hemşerimiz ve dergimiz yazarlarından Feridettin Atatuğ'un, Ağın'ın yetiştirdiği saygın öğretmenlerden birisi olan Abdullah Lütfi Efendi'nin yaşam öyküsünden esinlenerek yazdığı "Tahtasız Hoca" adlı romanı, Manas Yayıncılık tarafından yayımlandı.

Abdullah Lütfi Efendi'yi ölümsüzler listesine kazandıran değerli hemşerimiz Feridettin Atatuğ'u kutlar, başarılarının devamını dileriz.

* Ağın-Aliuşağı Mahallesi'nden değerli hemşerilerimiz Selma-Ahmet Çetin'in kızları Gülçin ile Levent Baykuş, 29 Aralık 2007 Cumartesi günü, saat 19.30'da Gazi Kültür Merkezi Salonu-Ankara'da yapılan düğün töreniyle yaşamlarını birleştirdiler.

Genç çiftleri kutlar, yaşam boyu mutluluklar dileriz.

* Ağın-Beyelması Köyü'nden rahmetli Çırpıcı'nın gelini, Mehmet Atalay'ın eşi, Şeyda Atalay, Aşina Seyhun ve Asuman Tıraş'ın sevgili anneleri Mükerrrem Atalay, 2 Kasım 2007 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Ankara-Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.

* Ağın-Müderri Hüseyin Efendi Mahallesi'nden Niyazi, Rahmi Serttaş'ın abileri, Zeliha Serttaş'ın eşi, Ruhi, Rifat ve Rıfkı Serttaş'ın babaları, Ağın eski muhtar ve esnaflarından Cemal Serttaş, 5 Kasım 2007 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Ağın'da toprağa verilmiştir.

* Ağın-Müderri Hüseyin Efendi Mahallesi'nden rahmetli Av. Mustafa Kurtkaya'nın eşi, Dr. Naci, Nejat, Nihat, Yusufhan Kurtkaya ile Necle Yücel'in anneleri Meliha Kurtkaya, 15 Kasım 2007 tarihinde Elazığ'da yaşamını yitirmiş ve ertesi günü Ağın'da toprağa verilmiştir.

* Ağın-Kuzgeçe Mahallesi'nden Hafızgil'in İbrahim Şenses, yalnız yaşadığı evinde çıkan yangın sonucunda 2 Aralık 2007 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Ağın'da toprağa verilmiştir.

* Ağın Akpınar Mahallesi'nden Mehmet ve Müfit Soydam'ın babaları terzi Kenan Soydam 24 Aralık 2007 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Andiri'de toprağa verilmiştir.

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

MAHALLE/KÖYÜ	ÇOCUĞUN ADI SOYADI	BABA ADI	DOĞUM YERİ	DOĞ. TARİHİ
Saraycık Köyü	Fırat ASLAN	Mustafa	Üsküdar	26.09.2007
Akpınar Mah.	H. Erva KARADAĞ	M. Fatih	Üsküdar	30.09.2007
Akpınar Mah.	Rümeysa ERDOĞAN	Vedat	Konak	04.10.2007
Kaşpınar Köyü	B. Mert ARSLAN	Hüseyin	Şişli	22.10.2007
Öğrendik Köyü	Reyyan GÜLTEKİN	Selçuk	Z.Burnu	30.10.2007
Altunayva Köyü	H. Mert BOZKURT	Hasan	G.Osmanpaşa	01.11.2007
Beyelması Köyü	Harun KORKMAZ	D. Bahadır	Elazığ	05.11.2007
Demirçarık Köyü	Kadir ÖZER	Hasan	Konak	06.11.2007
Pul Köyü	Bilge KARAKAŞ	M. Muhammet	Çankaya	06.11.2007
Demirçarık Köyü	Gözde ÖZTÜRK	Tuncay	Esenler	10.11.2007
Yedibağ Köyü	Dora AYDIN	Sedat	Yenimahalle	16.11.2007
Demirçarık Köyü	Elif GÜNGÖR	Sedat	Bahçelievler	17.11.2007
Uzungil Mah.	Deniz ŞEN	M.Alpay	Altındağ	19.11.2007
Saraycık Köyü	Ayşe Nur SERTTAŞ	İ. Gürler	Ağın	21.11.2007
Yenipayam Köyü	Arda ÖZCAN	M. Fatih	Konak	26.11.2007
Saraycık Köyü	Ekin KARAKAŞ	Nusret	Konak	01.12.2007
Kuzgeçe Mah.	Doğa KORKMAZ	T. Emre	Malatya	04.12.2007
Balkayası Köyü	E. İnci GENCER	Pehlül	Fatih	09.12.2007
Demirçarık Köyü	Ö. Faruk ÜLGEN	Nihat	Malatya	18.12.2007
Modanlı Köyü	E. Yiğit ASLAN	Tekin	Samsun	18.12.2007
A.Yabanlı Köyü	M. Utku ÖKSÜZOĞLU	Cengiz	Esenler	23.12.2007

Dünyaya yeni gelen yavrularımıza yaşam boyu sağlıklar dileriz.

EVLENENLER

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	EVLENENİN ADI SOYADI	EVLENME YERİ	EVL. TARİHİ
Tatarağası Mah.	Didem GENÇOSMAN	Murat ÖZTABAK	Brezilya	13.10.2007
Bademli Köyü	Tuba ÖZDEN	Faruk DENİZ	Beşiktaş	01.11.2007
Kaşpınar Köyü	Nuray KARATAĞ	Burak ÖNDEŞGİL	Maltepe	03.11.2007
Altunayva Köyü	Fazlı PERKTAŞ	Nuriye FIRAT	Keban	07.11.2007
Modanlı Köyü	Yurdanur YILMAZ	Muharrem FIRAT	Avcılar	11.11.2007
Beyelması Köyü	Mustafa AKSOY	Esra ÜTÜK	Maltepe	11.11.2007
Akpınar Mah.	Mehtap DURAN	Ümit VURAL	Mersin	12.11.2007
Şenpınar Mah.	Münevver AYDIN	Şanver TUZ	Elazığ	12.11.2007
Kaşpınar Köyü	Yıldırım MÜDERRİSGİL	Hediye YILMAZ	Körfez	14.11.2007
Dibekli Köyü	Didem ABACIOĞLU	Alkan SULU	Bakırköy	16.11.2007
Öğrendik Köyü	H. Onur KARADAYI	F. Melda GÜREL	Tekirdağ	17.11.2007
Akpınar Mah.	Bahar FIRAT	Hüseyin TUNCA	Balçova	17.11.2007
Akpınar Mah.	Ayşegül KARADAĞ	Erhan OKUMUŞ	Bulanık	20.11.2007
Pul Köyü	Yasin YALÇIN	Serap TONGÜL	Altındağ	21.11.2007
Tatarağası Mah.	Gülçin SATIR	Hüseyin ÇİÇEK	Elazığ	22.11.2007
Yedibağ Köyü	Hilal SEVİNÇ	A. Tuğluhan GÜLLER	Derince	24.11.2007
Modanlı Köyü	Duygu BİLDİRİR	Salih AKILLI	Z.Burnu	25.11.2007
Tatarağası Mah.	Eray GENÇAYDIN	Sultan İTAN	Beşiktaş	25.11.2007
Şenpınar Mah.	Dilek ÖZDEMİR	O. Deniz İÇELLİ	Konak	28.11.2007
Saraycık Köyü	Aslı ASLAN	Mehmet KARADAL	Bahçelievler	02.12.2007
Yedibağ Köyü	Adnan AYDIN	Özgül ORUÇ	Üsküdar	07.12.2007
Beşpınar Mah.	Reha SAİN	Özlem DEMİR	Keçiören	13.12.2007
Şenpınar Mah.	Fatih SERTTAŞ	Ümmühan ULUSOY	Seyhan	17.12.2007
Demirçarık Köyü	Aysun ÖZTÜRK	Ferat GÜLER	Esenler	28.12.2007

Çiftleri kutlar, yaşam boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	DOĞUM TARİHİ	ÖLÜM YERİ	ÖLÜM TARİHİ
Beyelması Köyü	Mükerrem ATALAY	24.01.1935	Altındağ	02.11.2007
Müd. Hüs.Efendi Mah.	M. Cemal SERTTAŞ	01.01.1917	Ağın	05.11.2007
Akpınar Mah.	Emine KILIÇ	01.07.1926	Elazığ	10.11.2007
Bahadrlar Köyü.	Fikret DURGUN	05.01.1943	Balçova	11.11.2007
Müd.Hüs. Efendi Mah.	A. Meliha KURTKAYA	30.04.1924	Elazığ	15.11.2007
A.Yabanlı Köyü	Emine TATLI	15.08.1921	Konak	02.12.2007
Kuzgeçe Mah.	İbrahim ŞENSES	29.03.1928	Ağın	02.12.2007
Saraycık Köyü	Hüseyin ŞENGÜL	01.03.1927	Bağcılar	03.12.2007
Balcılar Mah.	Fahri DEMİR	-	Ağın	05.12.2007
Dibekli Köyü	Zeynep YILDIZ	05.02.1945	B.Çekmece	07.12.2007
Saraycık Köyü	Nebiye YALÇIN	17.01.1927	Bahçelievler	20.12.2007
Hacıyusuf Mah.	Sevim ÖZBEY	01.07.1937	Mamak	21.12.2007
A.Yabanlı Köyü	Nihayet ÖKSÜZOĞLU	08.07.1951	Buca	23.12.2007
Akpınar Mah.	Kenan SOYDAM	01.07.1937	Ağın	24.12.2007
Saraycık Köyü	İsmail SERTTAŞ	10.10.1919	Ağın	27.12.2007

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

OKURLARA MEKTUP

Değerli Okurlarımız,

Gelecek kuşaklara en büyük kültür mirası olarak bırakacağımız “Ağın Düşün ve Sanat Dergisi”, 41 yıl önce yayın hayatına başlamış ve 41 sayı yayımlanmıştı. Zorunlu olarak arada geçen boş yıllardan sonra, 1991 yılından bu yana da 17 yıldır aralıksız olarak yayımlanmaya devam ediyor. 1. sayıdan tekrar başlamak üzere şu anda ulaşılan dergi sayısı 192 (mükerrer sayılarla 196)...

Bu, bir yayın organı için gerçekten büyük bir başarı. Ekonomik vb. nedenlerden dolayı, her yıl onlarca-yüzlerce yayın organının yayımına son verildiği, çeşitli içerikteki kitap ve dergilerin kitapçı raflarında beklemeye mahkûm olduğu bir ortamda, küçük ama şirin bir Anadolu kasabası olan güzel Ağın'ımızın, aralıksız olarak 17 yıl gibi çok uzun bir süredir “kültür ve sanat” içerikli bir dergiyi yaşatabilmesi gerçekten övünülecek bir olay...

İşin en övünç ve gurur duyulacak diğer bir yanı ise; bu yayın organının hiçbir siyasi partiden, holdinglerden, çıkar gruplarından vb. destek almadan, yalnızca evet yalnızca siz değerli okurlarından aldığı güç ve destekle bugünlere ulaşabilmiş olmasıdır. Bu güç ve destek devam ettiği sürece; sürekli aydınlığın, çağdaşlığın, Cumhuriyetin ve onun ilkelerinin yanında olan Ağın'ımız ile her ortamda doğruluğun, dürüstlüğün, çalışkanlığın simgesini temsil eden Ağınlının sesi ve nefesi olmaya devam edecektir.

Bu nedenle, dergimiz, içeriğinin daha da zenginleşebilmesi için çeşitli türdeki yazılarınızı, şiirlerinizi, sanata yönelik çalışmalarınızı göndermenizi bekliyoruz.

Daha nice yıllar birlikte olmak dileğiyle, kalın sağlıcakla...

AĞIN